

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Modelování finančních potřeb obcí s rozšířenou působností v ČR

Bc. Lucie Krupicová

Diplomová práce
2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lucie Krupicová**
Osobní číslo: **E100397**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Ekonomika veřejného sektoru**
Název tématu: **Modelování finančních potřeb obcí s rozšířenou působností v ČR**
Zadávací katedra: **Ústav ekonomických věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem diplomové práce je modelování finančních potřeb obcí s rozšířenou působností pomocí multidimenzionálních-statistických metod na základě dostupných dat Ministerstva financí ČR a Českého statistického úřadu.

Diplomová práce bude obsahovat:

- teoretické vymezení obce s rozšířenou působností, jejího správního obvodu a povinností po reformě veřejné správy
- rozbor rozpočtové skladby se zaměřením na výdaje související s výkonem přenesené působnosti
- zpracování a analýza dostupných dat
- zhodnocení finančních potřeb obcí

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: cca 50 stran

Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

1. Ministerstvo financí ČR. ARISweb-prezentace údajů ÚSC [online]. 2011. Dostupné na <http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/aris/iarisusc/index.pl>
2. NAHODIL, F. a kol. Veřejné finance v České republice. Plzeň: Aleš Čeněk s.r.o., 2009. 368s. ISBN 978-80-7380-162-5.
3. PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2004. 375s. ISBN 80-7261-086-4.
4. PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. Praha: Grada, 2009. 304s. ISBN 978-80-247-2789-9.
5. TOTH, P. a kol. Analýza financování výkonu státní správy a samosprávy územních samosprávných celků, která poskytne relevantní množství dat pro přípravu nového zákona o RUD [online]. Praha: VŠE, 2009. 628 s. Dokument ve formátu pdf. Dostupné na www.smscr.cz/content/soubory/RUD/00046_090216_analyza.pdf.
6. Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě.
7. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.
8. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.
9. Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní.

Vedoucí diplomové práce:

doc. Ing. Romana Provažníková, Ph.D.
Ústav ekonomických věd

Konzultant diplomové práce:

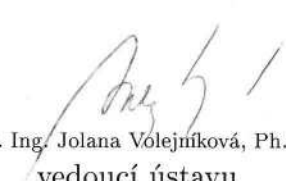
doc. Ing. Pavel Petr, Ph.D.
Ústav systémového inženýrství a informatiky

Datum zadání diplomové práce: 16. ledna 2013

Termín odevzdání diplomové práce: 30. dubna 2013

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 8. března 2013

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 27. 6. 2013

Bc. Lucie Krupicová

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala paní doc. Ing. Romaně Provazníkové, PhD. za její odbornou i lidskou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování diplomové práce.

ANOTACE

Diplomová práce se zabývá modelováním finančních potřeb obcí s rozšířenou působností v České republice. Práce vymezuje příjmy a výdaje obcí, které souvisí s přenesenou působností, dále popisuje vývoj stanovení výše příspěvku na výkon státní správy. Na základě teoretických poznatků je v práci provedena analýza příjmů a výdajů vybraných obcí v letech 2004 – 2011, s cílem ověření dostatečnosti financování přenesené působnosti obcí ze strany státu.

KLÍČOVÁ SLOVA

Rozpočtová skladba, obec s rozšířenou působností, samostatná působnost, přenesená působnost, struktura příjmů a výdajů, příspěvek na výkon státní správy.

TITLE

Modeling financial needs of municipalities with extended competency in Czech Republic

ANNOTATION

This thesis is concentrated on the modeling of the financial needs of municipalities with extended competency in the Czech Republic. It defines municipality's revenues and costs, which depend on delegated powers. Further it is describing progression of assessment of subsidy to the state administration. There is done an analysis of revenues and costs of selected municipalities between years 2004 and 2011 in the thesis which is based on theoretical knowledge. Purpose of this analysis is verification, whether the state funding of delegated powers municipalities is sufficient.

KEYWORDS

Structure of budget, municipalities with excented competency, separete powers, delegated powers, revenue and expenditure structure, subsidy to the state administration.

OBSAH

ÚVOD.....	9
1 POSTAVENÍ A FUNKCE ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	11
2 PŮSOBNOST OBCÍ	13
2.1 VĚCNÁ PŮSOBNOST.....	13
2.1.1 Samostatná působnost.....	13
2.1.2 Územní působnost	15
2.1.3 Přenesená působnost.....	15
2.2 OBEC S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ	16
2.2.1 Správní obvod.....	17
3 ROZPOČET OBCE.....	19
3.1 STRUKTURA ROZPOČTU	20
3.2 ROZPOČTOVÁ SKLADBA	21
3.2.1 Zásady rozpočtové skladby.....	21
3.3 TŘÍDĚNÍ ROZPOČTOVÉ SKLADBY	21
3.4 DRUHOVÉ TŘÍDĚNÍ ROZPOČTOVÉ SKLADBY	23
3.4.1 Třída 4 – Přijaté dotace.....	26
3.4.2 Stanovení výše příspěvku na výkon státní správy	27
4 ANALÝZA FINANČNÍCH POTŘEB OBCÍ S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ.....	31
4.1 ANALÝZA PRO JEDNOTLIVÉ VELIKOSTNÍ KATEGORIE OBCÍ.....	35
4.1.1 Správní obvod do 15 tisíc obyvatel.....	35
4.1.2 Správní obvod 15 – 20 tisíc obyvatel.....	38
4.1.3 Správní obvod 20 – 25 tisíc obyvatel.....	41
4.1.4 Správní obvod 25 – 30 tisíc obyvatel.....	43
4.1.5 Správní obvod 30 – 40 tisíc obyvatel.....	46
4.1.6 Správní obvod 40 – 50 tisíc obyvatel.....	48
4.1.7 Správní obvod 50 – 60 tisíc obyvatel.....	50
4.1.8 Správní obvod 60 – 80 tisíc obyvatel.....	52
4.1.9 Správní obvod 80 – 100 tisíc obyvatel.....	55
4.1.10 Správní obvod nad 100 tisíc obyvatel.....	57
4.2 DOSTATEČNOST PROFINANCOVÁNÍ – DETAILNĚJŠÍ ROZBOR	59
4.3 SOUHRNNÉ VÝSLEDKY ANALÝZY	61
ZÁVĚR.....	66
POUŽITÁ LITERATURA	68
SEZNAM PŘÍLOH	71

SEZNAM TABULEK.....	72
SEZNAM ILUSTRACÍ.....	74

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

aj.	a jiné
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
č.	číslo
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
FO	fyzická osoba
MFČR	ministerstvo financí České republiky
MVČR	ministerstvo vnitra České republiky
obyv.	obyvatel
odst.	odstavec
org.	organizace
OÚ	obecní úřad
písm.	písmeno
PO	právnícká osoba
PP	přenesená působnost
RUD	rozpočtové určení daní
Sb.	Sbírka zákonů
SC	správní centrum
SD	sociální dávky
SO	správní obvod
SP	sociální pojištění
tis.	tisíc
tzv.	tak zvaný
VS	veřejná správa
VŠ	vysoká škola
ZP	zdravotní pojištění
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ŽP	životní prostředí

ÚVOD

V současné době se každá obec v České republice více či méně podílí na výkonu přenesené státní správy. Obce rozdělujeme podle rozsahu přenesené působnosti, kterou vykonávají. Takovému modelu veřejné správy říkáme spojený model. Model je výsledkem reformy veřejné správy, která byla dovršena zrušením okresních úřadů k 31. 12. 2002. Cílem reformy bylo dosáhnout co nejefektivnějšího fungování veřejného sektoru. Proto došlo k decentralizaci státní správy, kdy po zrušení okresních úřadů byla většina agendy převedena na obce, tedy blízko občanům.

Diplomová práce je zaměřena na obce s rozšířenou působností, které vykonávají nejvíce přenesené působnosti. Tyto obce si stěžují na nedostatečné profinancování úkonů vykonávaných v rámci přenesené působnosti ze strany státu. Všechny typy obcí dostávají na výkon přenesené státní správy dotaci ve formě příspěvku na výkon státní správy. V průběhu let prošla konstrukce výpočtu příspěvku na výkon přenesené působnosti různými změnami. Nejdříve se příspěvek počítal pevnou sazbou příspěvku na každých 100 trvale žijících obyvatel. Od roku 2006 došlo k úpravě výpočtu, příspěvek na výkon přenesené působnosti je závislý na rozsahu přenesené působnosti a na velikosti správního obvodu dané obce. Od roku 2010 došlo ještě k mírné úpravě a pro obce s rozšířenou působností je používáno jiného výpočtového vztahu než pro obce ostatní. Princip výpočtu však zůstává stejný, zohledňuje rozsah přenesené působnosti i velikost správního obvodu.

Téma financování přenesené působnosti je aktuálním tématem a věnuje se mu řada studií. Cílem diplomové práce je teoretické vymezení obce s rozšířenou působností, jejího správního obvodu po reformě veřejné správy. Dále výčet povinností, které na obce přešly po zrušení okresních úřadů. V práci je také proveden rozbor rozpočtové skladby se zaměřením na položky související s přenesenou působností obcí, jedná se především o třídu 4 – Přijaté dotace, v rámci které je obcím vyplácen příspěvek na výkon státní správy. Další třídou, která bezprostředně souvisí s výkonem přenesené působnosti, jsou mzdové výdaje na úředníky vykonávající v rámci svého pracovního úvazku zcela, popřípadě částečně, státní správu. Pro hlubší analýzu dané problematiky je proveden rozbor vybraných 30 obcí s rozšířenou působností. Protože správní obvody obcí III. typu jsou značně rozdílné, jsou všechny obce přenesené působnosti rozděleny do 10 kategorií z hlediska velikostí správního obvodu.

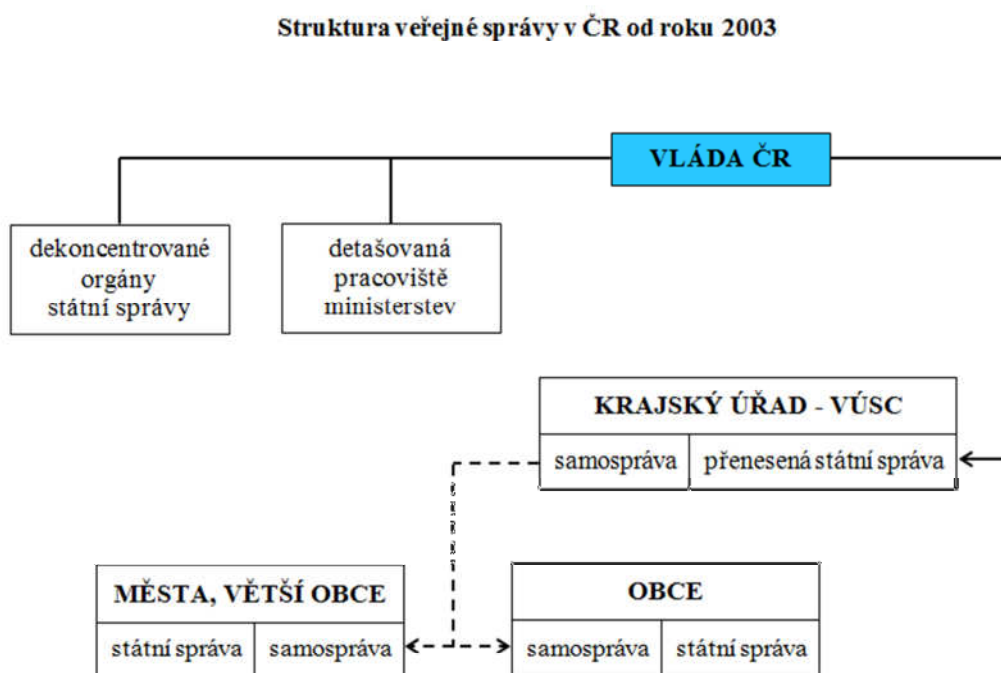
Práce je rozdělena do čtyř částí. První kapitola je zaměřena na postavení územních samosprávných celků (především obcí) v rámci struktury veřejné správy v ČR a obsahuje právní vymezení obce. Druhá část práce se zabývá vymezením různých působností obce,

s důrazem na přenesenou působnost. Tato kapitola definuje obec s rozšířenou působností, včetně vymezení činností, které bezprostředně souvisí s výkonem státní správy. V závěru této kapitoly je provedena charakteristika správního obvodu obce s rozšířenou působností. Třetí kapitola je věnována obecnému vymezení rozpočtu obcí, jeho základní struktura. Kapitola dále obsahuje vymezení rozpočtové skladby, její zásady a třídění. Z důvodu vysvětlení analýzy, použité v praktické části práce, je větší pozornost věnována druhovému třídění rozpočtové skladby, konkrétně přijatým dotacím. Ty jsou z hlediska výkonu přenesené působnosti rozhodujícím zdrojem financování. Závěr této kapitoly popisuje vývoj stanovení výše příspěvku na výkon státní správy. Poslední kapitola obsahuje vlastní analýzu dané problematiky. Dále vysvětluje konstrukci modelu, na kterém je propočítána dostatečnost financování přenesené působnosti a interpretuje výsledky za jednotlivé velikostní kategorie. V závěru celé práce je statistická analýza, která odpovídá na otázky, jestli je přebytek (deficit) na výkon přenesené působnosti ovlivněn velikostí celkových běžných výdajů dané obce, velikostí správního obvodu, popřípadě krajem, ve kterém se obec nachází.

1 POSTAVENÍ A FUNKCE ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY

Po reformě veřejné správy a zrušení okresních úřadů k 31. 12. 2002 v České republice funguje spojený model výkonu územní veřejné správy. Veřejná správa je tvořena státní správou, územní samosprávou a vazbami mezi nimi (obrázek 1). Spojený model veřejné správy znamená, že samospráva vykonává i funkce státní správy, a to na základě zvláštních zákonů.

Spojený model (smíšený model) znamená, že na úrovni nižších územně samosprávných celků (obcí a krajů), je v rámci jedné administrativní jednotky vykonávána státní správa (přenesená působnost) i samospráva. [17] Dle výkonu státní správy rozlišujeme obce se základním rozsahem přenesené působnosti (všechny obce v ČR) a obce s širším rozsahem přenesené působnosti, kdy obce vykonávají státní správu v rámci všech obcí spadajících do jejich správního obvodu (podrobnější členění viz 2.1.2)

Obrázek 1: Struktura VS v ČR od roku 2003, [21]

Úlohou územní samosprávy je zabezpečit pro své občany celou řadu veřejných statků a služeb. Kromě legislativních předpokladů je pro fungování územní samosprávy veřejné správy nutno vytvořit ekonomické předpoklady. K nim patří vlastnictví majetku a právo s ním

hospodařit, možnost získávání vlastních finančních prostředků, sestavování vlastního rozpočtu a hospodaření podle něj. [21]

V zákoně č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, je obec definována jako samosprávný celek, který je oprávněn ve všech věcech svěřených obci do samostatné působnosti rozhodovat samostatně. Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích je „obec základním územním samosprávným společenstvím občanů a tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.“ [8, str. 21]

2 PŮSOBNOST OBCÍ

Působnost vyjadřuje oblast činnosti, v nichž je nějakému konkrétnímu subjektu veřejné správy platným právním řádem umožněno autoritativně rozhodovat. Jedná-li se o společenské vztahy, mluvíme o věcné působnosti, vzhledem k určitému území o prostorové nebo místní působnosti.

2.1 Věcná působnost

Věcnou působností rozumíme oblast společenských vztahů v rámci VS, které jsou upravovány a spravovány příslušným subjektem VS v rámci jeho činnosti. Věcná působnost obcí je realizována formou samosprávy (samostatná působnost) nebo formou přenesené státní správy na obec (přenesená působnost). Oba druhy věcné působnosti musí mít zákonný základ, přičemž zákonodárce v případě samostatné působnosti musí respektovat garance dané samosprávě Ústavou a samostatná samosprávná působnost je v zákoně o obcích definována volně s pomocí demonstrativního výčtu. [7] V případě přenesené působnosti může obec činit jen to, co na ni zákon výslovně v oblasti státní správy přenáší. Působnost VS je buď vrchnostenská, nebo nevrchnostenská.

Podstata vrchnostenské správy je vždy veřejnoprávní. Obec zde vystupuje jako nadřazený veřejnoprávní subjekt, jehož práva jsou regulována a povinnosti dané a to i bez jejich souhlasu. Zde obec musí, jako každý subjekt VS, respektovat zákonné dispozice a ukládat povinnosti na základě zákona.

Nevrchnostenská správa je součástí samosprávy. V nevrchnostenské správě obec vystupuje v právních vztazích jako rovný subjekt a má volnější zákonné dispozice, to znamená, že obec může vše, co zákon nezakazuje. Do nevrchnostenské správy spadá celá soukromoprávní působnost obce. V této správě nemůže obec sama vynucovat svá práva, musí se obrátit na soud. [7]

2.1.1 Samostatná působnost

Dle § 8 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích je samostatnou působností vše, co zvláštní zákon, upravující působnost obcí, nestanovil jako působnost přenesenou. [25]

Dále zákon o obcích říká, že do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti

obce svěří zákon. [25] Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

Dle zákona o obcích do samostatné působnosti obce patří: [1, 17]

- hospodaření obce – obec musí vést evidenci svého majetku, musí s ním nakládat účelně,
- rozpočet a závěrečný účet obce,
- peněžní fondy obce,
- PO obce a organizační složky obce v PO;
- osobní a věcné výdaje na činnost OÚ a zvláštních orgánů obce,
- organizace, řízení, personální a materiální zabezpečení OÚ,
- vydávání obecně závazných vyhlášek obce,
- místní referendum – občané (voliči) mohou svým hlasováním rozhodovat v místním referendu o všech otázkách patřících do samostatné působnosti obce s výjimkou rozpočtu obce a místních poplatcích; referendum je platné jen tehdy, zúčastní-li se ho alespoň 25 % oprávněných občanů,
- obecní policie,
- ukládání pokut za správní delikty,
- program rozvoje územního obvodu obce,
- spolupráce s jinými obcemi, aj.

Dle zvláštních zákonů patří do samostatné působnosti obce:

- místní poplatky,
- zřizování jednotky dobrovolných hasičů a zabezpečení úkolů požární ochrany v obci,
- zajišťování obce na mimořádné události a podílení se na provádění záchranných a likvidačních prací na ochraně obyvatelstva,
- zřizování a správa předškolních zařízení, ZŠ, ZUŠ a zařízení jim sloužících,
- zřizování zdravotnických zařízení a ochrana veřejného zdraví, atd. [17]

V rámci samostatné působnosti může obec ukládat povinnosti obecně závaznou vyhláškou, a to v těchto případech:

- k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejně přístupných místech v obci jsou takové činnosti zakázány,
- pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních akcí, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku,
- k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně ŽP, zeleně v zástavbě a ostatní zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti. [36]

2.1.2 Územní působnost

Územní neboli místní působností rozumíme rozsah území, na němž subjekt veřejné správy může upravovat určitý okruh společenských vztahů. Územní působnost obce vyplývá ze zákona o obcích a ústavního charakteru obce jako veřejnoprávní územní korporace. Územní působností není katastr obce (častá chyba, jíž se obce dopouštějí). U malých obcí je sice katastrální území totožné s administrativním územím obce, u větších obcí se však skládají z více území. V rámci přenesené působnosti obec vykonává úkony vyplývající z přenesené působnosti nejen na svém území, ale i na území sousedních obcí. [7] Územní přenesená působnost je určena zákonem (počet a určení obcí s rozšířenou působností) a konkrétní územní rozsah je dán vyhláškou MVČR.

V současné době vývoj moderních informačních technologií a digitalizace komunikace občana s orgány veřejné správy umožňuje odstranění podmínky místní příslušnosti u vybraných agend, a to především díky kontaktním místům Czech POINT. V některých případech nelze místní příslušnost odstranit, jako příklad lze uvést stavební řízení. [10]

2.1.3 Přenesená působnost

Přenesenou působností rozumíme výkon státní správy ve věcech, které obci stanoví zákon. [25] Možnost svěřit orgánům územní samosprávy výkon státní správy na základě zákona je zakotvena také v Ústavě ČR, konkrétně v článku 105 zákona č. 1/1993 Sb. – Ústava České republiky. Zmiňovaný článek říká, že „výkon státní správy lze svěřit orgánům samosprávy jen tehdy, stanoví-li to zákon“. [24] Protože orgány obce nemohou jako takové samostatně existovat bez existence obce, mluvíme o přenesené působnosti obce.

Na jednotlivé obce je přenesena rozdílná míra státní správy. Z hlediska míry přenesené působnosti dělíme obce na:

- všechny obce – vykonávají pouze základní rozsah přenesené působnosti,
- obce s matričním úřadem,
- obce se stavebním úřadem,
- obce s pověřeným úřadem (obce 2. stupně přenesené působnosti) – vykonává přenesenou působnost pro více obcí (ve správním obvodu daném vyhláškou MVČR). Obec s pověřeným úřadem je oprávněna rozhodovat v přenesené působnosti v prvním stupni ve správním řízení. Orgány obce s pověřeným úřadem jsou vodoprávním úřadem a povolují odběr a nakládání s vodami; jsou orgánem ochrany přírody; jsou orgánem ochrany zemědělského půdního fondu, zajišťují volby do Parlamentu ČR, do zastupitelstev krajů, do zastupitelstev obcí a do Evropského parlamentu aj. Obcí s pověřeným OÚ existuje 388 a jsou uvedeny v příloze 1 zákona č. 314/2002 Sb. [1, 7]
- obce s rozšířenou působností (obce 3. stupně přenesené působnosti) – viz. kapitola 2.2.

2.2 Obec s rozšířenou působností

Obec s rozšířenou působností vykonává přenesenou působnost pro více obcí (ve správním obvodu daném vyhláškou MVČR). Na tyto obce je přenesen největší rozsah státní správy. [7] Po zrušení okresních úřadů v roce 2003 převzaly tyto obce cca 80 % jejich působnosti (zbytek přešel na krajské úřady). Příloha 2 zákona č. 314/2002 vyjmenovává všech 205 obcí s rozšířenou působností. [17]

Dle Brůny a kol. [1] mezi činnostmi obce s rozšířenou působností (respektive orgány obce) patří zejména:

- vydávání občanských průkazů a cestovních dokladů,
- vydávání řidičských průkazů,
- vedení registru motorových vozidel,
- jsou silničním správním úřadem pro silnice II. a III. třídy,
- zajišťují sociálně-právní ochranu dětí a rozhodují o poskytování věcných a peněžitých dávek a služeb,
- vedou registry obyvatel,
- vykonávají státní správu lesů,

- rozhodují na úseku rybářství a myslivosti,
- jsou vodoprávním úřadem a vydávají souhlasy k vodním stavbám,
- jsou povodňovým orgánem a řídí ochranu před povodněmi,
- podílejí se na hospodaření s odpady, zpracovávají evidenci odpadů, udělují souhlas k nakládání s odpady,
- jsou orgánem ochrany přírody a ochrany ovzduší,
- jsou orgánem zemědělského půdního fondu,
- jsou živnostenským úřadem.

Na výdaje spojené s výkonem státní správy poskytuje stát obcím příspěvek na plnění úkolů v přenesené působnosti dle § 62 zákon č. 128/2000 Sb., o obcích. Tento příspěvek je určen pouze na částečnou úhradu výdajů, které územním samosprávám vznikají při výkonu státní správy. Výdaji se zde rozumí především mzdové a provozní výdaje na zaměstnance vykonávajícího státní správu. [10] Obce jsou v souvislosti s výkonem státní správy příjemci také správních poplatků a příjmů ze sankčních plateb. Zde je nutné zmínit ustanovení § 9 odst. 1 písm. c) zákona 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, který říká, že z rozpočtu obce se hradí výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem. [26] Z toho vyplývá, že k úhradě výdajů na výkon přenesené působnosti je třeba použít (a také se to předpokládá) i další příjmy z obecního rozpočtu.

Dle zákona o obcích obce obdrží příspěvek ze státního rozpočtu na výkon přenesené působnosti. Tento příspěvek je určen v zákoně o státním rozpočtu, může mít formu roční dotace dle míry rozsahu vykonávané přenesené působnosti nebo formu účelové dotace. Tento příspěvek není plnou úhradou finančních nákladů, proto obec musí část své působnosti hradit z rozpočtu obce, respektive ze svých příjmů. Podrobněji o tomto příspěvku podkapitola 3.4.2.

2.2.1 Správní obvod

Správní obvod určuje územní působnost správního úřadu, v tomto případě obecního úřadu obce s rozšířenou působností, který vykonává státní správu pro všechny obce, které patří do jejího správního obvodu. Jinými slovy je správní obvod obce s rozšířenou působností vymezen územím všech obcí, které pod správu dané obce patří. [2] Správní obvody obcí s rozšířenou působností jsou stanoveny vyhláškou MVČR č. 388/2002.

Při stanovení sídel obcí s rozšířenou působností bylo stanoveno velikostní kritérium jejich správního obvodu 15 tis. obyvatel. Tato hranice byla v odůvodněných případech snížena. Jednalo se především o venkovské oblasti s nízkou hustotou zalidnění, kde by při dodržení

této hranice byly velké dopravní vzdálenosti. V současné době existuje 19 správních obvodů s méně jak 15 tis. obyvateli a 48 správních obvodů s méně než 20 tis. obyvateli. Správní obvody obcí s rozšířenou působností vznikaly za účasti všech obcí, každá obec se mohla vyjádřit ke svému zařazení. [10]

3 ROZPOČET OBCE

Rozpočet obce je decentralizovaným peněžním fondem a stejně jako ostatní veřejné rozpočty funguje na třech základních principech (princip nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti). [12] Obec sestavuje svůj rozpočet jako bilanci příjmů s výdaji potřebnými na zajištění potřeb místního veřejného sektoru včetně přenesené působnosti.

„Rozpočet je nástroj prosazování cílů obecní politiky, jejímž subjektem je volený orgán, zastupitelstvo obce. Je nástrojem realizace koncepce obce, nástrojem prosazování lokálních zájmů a preferencí obyvatelstva, které žije na daném území obce, nástrojem zabezpečení a financování úkolů obce, a to jak v samostatné působnosti, tak i v rámci přenesené působnosti, nástrojem dlouhodobého sociálně ekonomického rozvoje na daném území., [12, str. 69 – 70]

Rozpočtový proces, hospodaření s finančními prostředky upravuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů, tzv. „malá rozpočtová pravidla“. Tzv. velká rozpočtová pravidla jsou obsažena v zákoně 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, která upravují rozpočtový proces státního rozpočtu. [10]

Zákon č. 250/2000 Sb., říká, že rozpočet obce (i jiného územního samosprávného celku) je finančním plánem, jímž se řídí hospodaření územního samosprávného celku. Rozpočet obce je sestavován na období kalendářního roku. Zpracování rozpočtu vychází z rozpočtového výhledu. [26] Dle Nahodila a kol. [12] se rozpočet obce sestavuje zpravidla jako vyrovnaný. Může dojít i ke schválení přebytkového rozpočtu a tehdy, když některé příjmy daného období slouží ke splácení jistiny úvěrů z předchozích let nebo jsou-li tyto příjmy určeny k využití ke krytí výdajů v následujících letech. Ve výjimečných případech může být schválen i schodkový rozpočet, a to jen v případě, že schodek bude možné uhradit finančními prostředky předcházejících let nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje komunálních dluhopisů.

Mimo povinnosti každoročního sestavování rozpočtu mají obce povinnost sestavovat také rozpočtový výhled, který se sestavuje zpravidla na 2 – 5 let následujících po roce, na který je schvalován roční rozpočet. Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem obce, který slouží pro střednědobé finanční plánování. Rozpočtový proces by měl obsahovat souhrn příjmů a výdajů, vyplývajících především z dlouhodobých záměrů. Aby byla zajištěna reálnost

rozpočtového výhledu, je třeba nenadhodnocovat budoucí příjmy a nepodhodnocovat výdaje. [12, 26, 36]

3.1 Struktura rozpočtu

Rozpočet obce se dělí na běžný a kapitálový. Oddělení dlouhodobého (investičního) hospodaření od běžného umožňuje analyzovat, na co jsou vynakládány daňové i nedaňové příjmy, analyzovat využívání návratných příjmů na financování investic a výši dluhu. [17]

Běžný rozpočet je bilancí běžných příjmů a běžných výdajů, které se vztahují k danému rozpočtovému období – jejich doba splatnosti je v rámci daného roku. Běžný rozpočet by měl zajišťovat běžné funkce místních financí, tzn. služeb, které obec běžně poskytuje, z čehož vyplývá, že většina běžných příjmů/výdajů se většinou každoročně opakuje. Běžný rozpočet lze sestavit jako vyrovnaný, kdy se běžné příjmy právě rovnají běžným výdajům nebo jako deficitní, kdy běžné výdaje převyšují příjmy, popřípadě jako přebytkový. Hlavní kategorie běžných příjmů jsou uvedeny v tabulce 1. [4, 17]

Tabulka 1: Struktura běžného rozpočtu, [17]

Příjmy	Výdaje
<ul style="list-style-type: none"> • daňové: <ul style="list-style-type: none"> – svěřené daně – sdílené daně – místní (a regionální) daně – správní poplatky (daně) 	<ul style="list-style-type: none"> – všeobecné veřejné služby (veřejná správa apod.) – veřejný pořádek (policie, hasiči, apod.) – vzdělání – péče o zdraví (veřejné zdravotnictví atd.) – bydlení – komunální služby – na podnikání – ostatní běžné výdaje (nahodilé, placené pokuty atd.) – placené úroky – běžné dotace jiným rozpočtům
<ul style="list-style-type: none"> • nedaňové: <ul style="list-style-type: none"> – uživatelské poplatky za služby – příjmy z pronájmu majetku – příjmy od vlastních neziskových organizací – zisk z podnikání – ostatní 	
<ul style="list-style-type: none"> • nedaňové: <ul style="list-style-type: none"> – běžné dotace ze státního rozpočtu – běžné dotace ze státních fondů – od územních rozpočtů – ostatní běžné příjmy (nahodilé, přijaté dary, sankce apod.) 	
(Saldo – přebytek)	(Saldo – schodek)

Kapitálový rozpočet obsahuje příjmy a výdaje, které mají splatnost delší než jeden rok (tabulka 2). [17] Jedná se o investice (výdaje) a způsob jejich financování (příjmy). Kapitálový účet by měl sloužit ke kumulaci zdrojů na získávání dlouhodobých aktiv. Kapitálový rozpočet stejně tak jako běžný může být sestaven jako vyrovnaným, deficitní nebo přebytkový. V současné době je situace taková, že chybějí dlouhodobé zdroje na financování dlouhodobých investic, proto bývají kapitálové příjmy doplněny příjmy návratnými. [4]

Tabulka 2: Struktura kapitálového rozpočtu, [17]

Příjmy	Výdaje
– z prodeje majetku	– na investice
– kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy	– kapitálové dotace jiným rozpočtům
– příjmy z půjček apod.	– na nákup obligací, akcií
– příjmy z emise vlastních obligací	– poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky
– přebytek běžného rozpočtu	– splátky dříve přijatých půjček
– dary na investice apod.	– krytí deficitu běžného rozpočtu

Při rozdělování výdajů mezi běžný a kapitálový rozpočet můžeme narazit na střednědobé výdaje, které lze zařadit do obou rozpočtů. Může se jednat o stroje a zařízení, která jsou využívána v období delším než je jeden rok, dále o splátky jistin z úvěrů.

3.2 Rozpočtová skladba

Rozpočtovou skladbou se rozumí jednotné třídění příjmů a výdajů, které je uplatňováno v rozpočtech organizačních složek státu. Rozpočtovou skladbu stanovilo Ministerstvo financí vyhláškou 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Rozpočtová skladba je závazná pro celou soustavu veřejných financí a tím umožňuje komplexní pohled na finanční hospodaření. [36] Na úrovni územního rozpočtu rozpočtová skladba umožňuje analyzovat peněžní operace v rámci běžného a kapitálového rozpočtu, zjistit potřebné informace v jednotlivých etapách rozpočtového procesu, porovnávat jednotlivé rozpočty. Rozpočtovou skladbou je povinna se řídit nejen obec, ale i organizační složky zřízeny obcí.

3.2.1 Zásady rozpočtové skladby

- jednotnost – každá položka má na všech úrovních veřejných rozpočtů jednoznačnou identifikaci,
- závaznost – třídění položek je závazné pro všechny úrovně veřejných rozpočtů,
- stabilita třídění – důležité pro potřeby analýz,
- srozumitelnost – důležité je jasně definovat pravidla a hlediska třídění,
- kompatibilita – zajištění návaznosti a transparentnosti na mezinárodní úrovni. [36]

3.3 Třídění rozpočtové skladby

Rozpočtová skladba třídí příjmy a výdaje z různých hledisek, územní samosprávné celky jsou povinny jednotlivé příjmy a výdaje zařadit do rozpočtové skladby. Rozpočtová skladba obsahuje tato třídění příjmů a výdajů:

- **Odpovědností** (dříve kapitální) – pro obce (kraje) nepovinné. Toto třídění je odrazem institucionálního pojetí rozpočtové soustavy.
- **Druhové** (viz. podkapitola 3.2.3)
- **Odvětvové** (funkční) – na jaký účel jsou finanční prostředky použity (do jakých oblastí, odvětví veřejného sektoru směřují, tabulka 3). Toto třídění se využívá pro třídění všech výdajů, co se týká příjmů, jsou tímto způsobem tříděny pouze nedaňové a kapitálové příjmy.
- **Konsolidační** – záznamové jednotky umožňující vyloučit duplicitu.
- **Zdrojové.**
- **Doplňkové** – třídění výdajů z hlediska jejich příslušnosti ke zvlášť sledovaným celkům.
- **Programové** – třídění výdajů z hlediska jejich příslušnosti k programům.
- **Účelové** – třídění výdajů z hlediska účelu rozpočtového přesunu.
- **Strukturní** – třídění příjmů a výdajů z hlediska jejich věcné podstaty.
- **Transferové.** [23]

Tabulka 3: Odvětvové třídění rozpočtové skladby, [23]

SKUPINA 1: ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNÍ HOSPODÁŘSTVÍ	
10	Zemědělství a lesní hospodářství
SKUPINA 2: PRŮMYSLOVÁ A OSTATNÍ ODVĚTVÍ HOSPODÁŘSTVÍ	
21	Průmysl, stavebnictví, obchod a služby
22	Doprava
23	Vodní hospodářství
24	Spoje
25	Všeobecné hospodářské záležitosti a ostatní ekonomické funkce
SKUPINA 3 : SLUŽBY PRO OBYVATELSTVO	
31 a 32	Vzdělávání
33	Kultura, církev a sdělovací prostředky
34	Tělovýchova a zájmová činnost
35	Zdravotnictví
36	Bydlení, komunální služby a územní rozvoj
37	Ochrana životního prostředí
38	Výzkum a vývoj odvětvově nespecifikovaný
SKUPINA 4 : SOCIÁLNÍ VĚCI A POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI	
41	Dávky a podpory v sociálním zabezpečení
42	Politika zaměstnanosti
43	Sociální péče a pomoc a společné činnosti v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti
SKUPINA 5 : BEZPEČNOST STÁTU A PRÁVNÍ OCHRANA	
51	Obrana
52	Civilní nouzové plánování
53	Bezpečnost a veřejný pořádek
54	Právní ochrana
55	Požární ochrana a integrovaný záchranný systém
SKUPINA 6 : VŠEOBECNÁ VEŘEJNÁ SPRÁVA A SLUŽBY	
61	Státní moc, státní správa, územní samospráva a politické strany
62	Jiné veřejné služby a činnosti (dosud nespecifikované)
63	Finanční operace
64	Ostatní činnosti

3.4 Druhové třídění rozpočtové skladby

Druhové třídění dle rozpočtové skladby je závazné pro všechny úrovně územních rozpočtů. Druhové třídění je základním systémem třídění v rozpočtové skladbě, umožňuje propojení na účetnictví, je důležité z hlediska rozpočtové politiky. Z pohledu bilance musí být rozpočet vždy vyrovnaný, způsob vyrovnání bilance se dle druhového třídění zobrazí v třídě 8 – Financování. Druhové třídění se týká všech peněžních operací, které třídí až na jednotlivé položky. V rámci druhového třídění je využíván čtyřmístný kód, který rozlišuje třídy, seskupení položek, podseskupení položek a konkrétní položku příjmů a výdajů. (tabulka 4).

Tabulka 4: Podrobné členění druhového třídění, [36]

X	Třída
XX	Seskupení položek
XXX	Podseskupení položek
XXXX	Dílčí položky

Z pohledu druhového třídění jsou příjmy a výdaje zařazeny do následujících tříd:

1. Třída 1 – Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou největším zdrojem financování obcí, zpravidla tvoří více než 50 % z celkových příjmů obcí. Daňové příjmy lze dle platné právní úpravy rozdělit na dvě části:

- Příjmy ze sdílených daní, které jsou obcím rozdělovány na základě zákona o rozpočtovém určení daní (RUD), představují určitý předem stanovený podíl na státních daních (DPH, daň z příjmu FO, daň z příjmu PO)
- Ostatní daňové příjmy, do kterých patří především příjmy z místních poplatků, správních poplatků (např.: poplatek ze psů, poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, aj.) a výnosy ze svěřených daní (např.: daň z nemovitostí). [10]

2. Třída 2 – Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy se tvoří aktivitou územních samospráv. Do této kategorie spadají především příjmy z vlastního hospodaření, jako jsou nájmy, příjmy z poskytování komunálních služeb, výnosy z úroků, příjmy z podnikatelských činností. Tvoří je příjmy od různých organizací zřízených obcemi (těmto organizacím vzniká příjem např.: za vodné, stočné, odvoz komunálního odpadu, poplatky za školní stravování, služby knihoven, aj.), příjmy z pronájmu majetku, úroky z poskytnutých úvěrů a dále třeba pokuty. V jednotlivých rozpočtech obcí má podíl na celkových příjmech klesající trend, v současné době dosahuje průměrně necelých 10 %. [15]

3. Třída 3 – Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy územních samospráv vznikají prodejem dlouhodobého hmotného majetku nebo finančního majetku (výnosy z prodeje akcií

a majetkových podílů), v takovém případě se jedná o kapitálové příjmy vlastní. Druhým druhem kapitálového příjmu jsou příjmy z přerozdělovacího procesu, kdy obec dostane účelovou dotaci ze SR na financování konkrétní dlouhodobé investice, nebo se stane příjemcem dotace například z prostředků EU na financování rozvojových projektů. Potom se jedná o nenávratný kapitálový příjem. Naproti tomu kapitálovým příjmem návratným jsou střednědobé a dlouhodobé úvěry od peněžních ústavů, příjmy z emise komunálních cenných papírů. [10]

4. Třída 4 – Přijaté dotace (viz. podkapitola 3.4.2)

5. Třída 5 – Běžné výdaje

Z běžných výdajů se financují běžné, pravidelně (každoročně) se opakující potřeby, můžeme proto hovořit také o provozních nebo neinvestičních výdajích. Tyto výdaje jsou určeny na platy zaměstnanců (50 – Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci), nákup materiálu, úhrada cen za energie, sociální dávky (54 – Neinvestiční transfery obyvatelstvu, 541 – Sociální dávky) aj. Členění výdajů v třídě 5 s příklady za jednotlivé seskupení položek jsou uvedeny v tabulce č. 5.

6. Třída 6 – Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje slouží k financování dlouhodobých (pravidelně se neopakujících) potřeb, zejména investičního charakteru, které přesahují jedno rozpočtové období. Ve většině případů se jedná o jednorázovou investici, popřípadě splácení jistiny půjček na financování předchozích investic. Kapitálové výdaje by měly u všech projektů zahrnovat: celkové náklady projektu; celkové náklady až do konce předchozího roku; celkové náklady až do konce daného roku; očekávané výdaje v průběhu následujícího roku; odhadované náklady na dokončení projektu, které vzniknou na konci roku, pro který je rozpočet sestavován; identifikaci zdrojů, ze kterých se bude daný projekt financovat. [15, 17] Do třídy 6 – Kapitálové výdaje můžeme zařadit: pořízení nehmotného investičního majetku, ocenitelných práv, nákupy budov, přístrojů, dopravních prostředků, pozemků, dále nákup akcií a majetkových podílů, investiční příspěvky neziskovým organizacím, vysokým školám, jiným veřejným rozpočtům, půjčky obcím, krajům i FO, investiční převody Národnímu fondu, aj. [23]

Tabulka 5: Třída 5 – Běžné výdaje, [23]

51 Neinvestiční nákupy a související výdaje	- platy zaměstnanců - nákup materiálu - nákup energií	- výdaje na dopravní obslužnost - poskytnuté dary
52 Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům a neziskovým organizacím	- dotace občanským sdružením - dotace církvím	- dotace neziskovým org. - dotace politickým stranám
53 Neinvestiční transfery a některé další platby rozpočtům	- odvod daní za zaměstnance - odvod ZP a SP za zaměstnance	- neinvestiční transfery VŠ
54 Neinvestiční transfery obyvatelstvu	- sociální dávky - dary obyvatelstvu	
55 Neinvestiční transfery do zahraničí	- transfery organizacím jako UNICEF	- vratky prostředků do rozpočtu EU
56 Neinvestiční půjčky	- finančním institucím - neziskovým organizacím	- obcím
57 Neinvestiční převody Národnímu fondu		
59 Ostatní neinvestiční výdaje	- rezervy	

7. Třída 8 – Financování

Součástí třídy 8 – Financování jsou položky, které vyjadřují změnu stavu finančních prostředků na bankovních účtech (stavová veličina). V této třídě je zachyceno, jakým způsobem jsou příjmové a výdajové operace financovány. Součástí finančních operací jsou i opravné položky k finančním operacím, mimorozpočtové operace. [17] Položka financování zajišťuje vyrovnanou bilanci rozpočtu. V případě, že výdaje rozpočtového období převyšují jeho příjmy, aby došlo k vyrovnanému rozpočtu, financování musí být kladné.

3.4.1 Třída 4 – Přijaté dotace

Přijaté transfery, často označované jako dotace, jsou po daňových příjmech druhým nejvýznamnějším příjmem obcí. Současný systém veřejných dotací tvoří stovky nejrůznějších dotačních titulů. Rozlišujeme dotace na financování provozních potřeby, tzv. běžné dotace (41 – Neinvestiční dotace) a kapitálové (42 – Investiční dotace) dotace, které slouží k zajištění dlouhodobých veřejných statků. Některé dotace jsou obcím vypláceny automaticky na základě schváleného zákona o státním rozpočtu na příslušný hospodářský rok, o jiné dotace musí územní samosprávné celky žádat na základně stanovených podmínek (jedná se o nenárokové dotace). V případech, kdy jsou dotace poskytnuty na konkrétní účel, mluvíme o účelové

dotaci, a příjemci dotace jsou povinni poskytovateli finančně zúčtovat a prokázat jejich užití. Pakliže obce nejsou povinny prokazovat účel přijaté dotace, jedná se o neúčelovou dotaci. Poskytovatelem dotací pro obce je především státní rozpočet, státní fondy. Územním samosprávným celkům jsou ze státního rozpočtu poskytovány za konkrétním účelem také příspěvky, které příjemce dotace nemusí s poskytovatelem finančně vypořádat. Jedná se zpravidla o příspěvek na školství, na výkon státní správy v přenesené působnosti a jiné. Obce mohou také čerpat dotace z fondů EU v rámci jednotlivých operačních programů regionální politiky EU. [10]

Speciálním příjmem rozpočtu obce je příspěvek na výkon státní správy. Jak již bylo zmíněno, tak obcím na výdaje spojené s výkonem státní správy poskytuje stát příspěvek na plnění úkolů v přenesené působnosti. Pro příspěvek na výkon státní správy byl zlomovým rokem 2003, kdy byl zaveden příspěvek obcím s rozšířenou působností v návaznosti na přenesení kompetencí ze zrušených okresních úřadů. Po přechodné období byl převod finančních prostředků realizován dle počtu delimitovaných funkčních míst, který byl stanoven na základě empirických zkušeností s fungováním okresních úřadů. Užitím tohoto přechodného opatření byla nejednotnost, rozdíly a nedostatečnost v míře úhrady výdajů na výkon státní správy. Na základě uvedeného a častých připomínek obcí bylo přijato usnesení č. 238/2004, o postupu optimalizace právního a ekonomického prostředí pro výkon veřejné správy orgány územních samosprávných celků. [10] Od roku 2006 MVČR využívá novou metodiku stanovení výše příspěvku pro obce, která přinesla sjednocení výpočtu a zavedení dvou kritérií – velikost správního obvodu a poměr velikosti centra ke správnímu obvodu. Při konstrukci příspěvku se obce rozdělují dle rozsahu vykonávaných působností na již zmíněné obce se základní působností (5004), obce s působností matričního úřadu (623), obce s působností stavebního úřadu (230), obce s pověřeným obecním úřadem (183), obce s rozšířenou působností (205) a Prahu.

3.4.2 Stanovení výše příspěvku na výkon státní správy

Postup stanovení výše příspěvku na výkon státní správy se postupně vyvíjel. Příspěvek pro obce s rozšířenou působností na rozpočtové období 2004 a 2005 je přesně vyčíslen v příloze č. 8 zákona o státním rozpočtu na příslušný rok. [30, 35] Výše tohoto příspěvku pro úřad vykonávající státní správu je pak dána násobkem pevné sazby příspěvku na každých 100 trvale žijících obyvatel. Sazby příspěvků na výkon státní správy se podle rozsahu působnosti obce sčítají. Sazby příspěvků ze státního rozpočtu jsou pro rok 2004 uvedeny v tabulce č. 6,

pro rok 2005 v tabulce č. 7. Postup stanovení výše příspěvku na výkon přenesené působnosti je pak v příloze č. 9 příslušného zákona.

Tabulka 6: Sazby příspěvku na výkon státní správy, 2004, [30]

Působnost	Sazba v Kč na 100 obyvatel
obce	1 292 Kč
obce s působností matričního úřadu	3 276 Kč
obce s působností zvláštního matričního úřadu	21 Kč
obce s působností stavebního úřadu	7 571 Kč
obce s pověřeným obecním úřadem	12 128 Kč
hlavní město Praha	11 188 Kč

Tabulka 7: Sazby příspěvku na výkon státní správy, 2005, [35]

Působnost	Sazba v Kč na 100 obyvatel
obce	1 372 Kč
obce s působností matričního úřadu	3 464 Kč
obce s působností zvláštního matričního úřadu	23 Kč
obce s působností stavebního úřadu	8 005 Kč
obce s pověřeným obecním úřadem	12 820 Kč
hlavní město Praha	11 829 Kč

Pro roky 2006 – 2009 byl pro všechny obce stanoven stejný postup výpočtu výše příspěvku na výkon státní správy. Výsledný příspěvek je pak dán součtem všech příspěvků, tzn. součtem P_1 , P_2 , případně dalších příspěvků dle bodu 2 a 3, na které má daná obec v příslušném roce nárok.

1. Obce

$$P_1 = \frac{B}{A + \sqrt{SO}} \times SO \quad (1)$$

$$P_2 = C \times \left(1 - \frac{SC}{SO}\right) \times SO \quad (2)$$

pozn.: počet obyvatel SO a SC se dělí tisíci [17]

Výše příspěvku je závislá na:

- Rozsahu přenesené působnosti k výkonu státní správy.
- Velikosti správního obvodu (SO) vyjádřené počtem obyvatel (velikost správních obvodů je propočtena na počty obyvatel obcí dle bilance obyvatel ČR k 1. 1. předcházejícího roku dle vyhlášky MVČR, o stanovení správních obvodů s pověřeným OÚ a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, v platném znění).

- Na podílu velikosti správního centra (SC) a velikosti správního obvodu, kde velikost správního centra je vyjádřena počtem trvale bydlících obyvatel obce. [28, 31, 33, 34]

Kritérium podílu počtu obyvatel SC a počtu obyvatel SO bylo zavedeno z důvodu částečné kompenzace nákladů na výkon přenesené působnosti pro občany obcí, na které obec vykonávající tuto působnost nedostává podíl na daňových výnosech. [17]

Hodnoty koeficientů A, B a C (příloha A: tabulky 54 – 57) jsou stanoveny v závislosti na rozsahu přenesené působnosti k výkonu státní správy a na celkovém objemu finančních prostředků pro daný rozsah působnosti.

2. Obce s rozšířenou působností se zvláštním postavením

Jedná se obce, které jsou stanoveny v § 2 odst. 2 zákona č. 314/2002 Sb. Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Černošice, Nýřany, Šlapanice, dále o obce, které vykonávaly do 31. 12. 2002 působnost okresního úřadu dle § 10 zákona č. 147/2000 Sb., o okresních úřadech – Brno, Ostrava, Plzeň. Výše příspěvku těmto obcím se každoročně liší, aktuální výše příspěvku je stanovena v příloze 8 zákona o státním rozpočtu na daný rok.

3. Obce s rozšířenou působností s mimořádným příspěvkem

Výše mimořádného příspěvku pro danou obec je vždy přesně vyčíslena v příloze zákona o státním rozpočtu na příslušné rozpočtové období. [28, 31, 33, 34]

Od roku 2010 je příspěvek na výkon státní správy stanoven zvlášť pro obce (mimo obcí s rozšířenou působností) a zvlášť pro obce s rozšířenou působností. Pro výpočet příspěvku na výkon státní správy u všech obcí vyjma obcí s rozšířenou působností bude použit vzorec 3.

$$P = \frac{B}{A + \sqrt{SO}} \times SO \quad (3)$$

Výše příspěvku je závislá na:

- Rozsahu přenesené působnosti k výkonu státní správy.
- Velikosti správního obvodu (SO) vyjádřené počtem obyvatel (velikost správních obvodů je propočtena na počty obyvatel obcí dle bilance

obyvatel ČR k 1. 1. předcházejícího roku dle vyhlášky MVČR, o stanovení správních obvodů s pověřeným OÚ a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, v platném znění).

Hodnoty koeficientů (A) a (B) jsou stanoveny v závislosti na rozsahu přenesené působnosti k výkonu státní správy (např. obec, která je matričním a současně stavebním úřadem a není obcí s pověřeným OÚ, pro stanovení výše příspěvku dosadí koeficienty A, B odpovídající 3. řádku a SO odpovídající velikosti správního obvodu se stavebním úřadem) a na celkovém objemu finančních prostředků pro danou kategorii obcí jsou obsaženy v příloze A (tabulky 50 a 52). Celková částka příspěvku zjištěná uvedeným způsobem se dle matematických zásad zaokrouhluje na celé stokoruny. MVČR každoročně zveřejňuje výši příspěvku na výkon státní správy pro jednotlivé obce na svých internetových stránkách.

Od roku 2010 platí pro obce s rozšířenou působností stejný postup výpočtu příspěvku jako postup uplatňovaný pro všechny obce v letech 2006 – 2009. I zde je celková výše příspěvku dána součtem P_1 a P_2 vypočtených dle vztahů 1, 2 a případných dalších příspěvků stanovených v příloze zákona o státním rozpočtu na příslušný kalendářní rok. [29, 32]

4 ANALÝZA FINANČNÍCH POTŘEB OBCÍ S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ

Obce s rozšířenou působností dostávají ze státního rozpočtu příspěvek na výkon státní správy. Výpočet tohoto příspěvku vychází z přílohy zákona o státním rozpočtu na příslušné rozpočtové období. Následující analýza bude zkoumat dostatečnou, případně nedostatečnou, výši tohoto příspěvku na pokrytí výdajů souvisejících s výkonem přenesené působnosti. Při zpracování bude vycházeno z dostupných databází rozpočtů obcí III. typu, které vede MFČR. Analýza byla vypracována na základě metodiky MVČR na stanovení plánovaných nákladů na výkon státní správy, protože jednotlivé obce nemají oddělený rozpočet pro výkon státní správy a samosprávy, nelze tedy přesně dohledat, které náklady souvisí se samosprávou a které naopak s přenesenou státní správou.

Při stanovení nákladů na výkon státní správy použita metodika vychází ze mzdových nákladů. Mzdové náklady v tomto případě představují ohodnocení úředníka v souvislosti s výkonem přenesené působnosti (plat a povinné odvody). Jak bylo zmíněno, obec nevede oddělené rozpočty pro výkon přenesené působnosti, navíc praxe bývá zpravidla taková, že jeden úředník může v rámci svého pracovního úvazku vykonávat z části přenesenou a z části samostatnou působnost obce. Pro výpočet mzdových nákladů na přenesenou působnost (MN_{PP}) bude tedy využito vztahu:

$$MN_{PP} = MN_{celkem} \times k \quad (4)$$

kde:

MN_{celkem} celkové mzdové náklady obce daného rozpočtového období, včetně všech povinných odvodů (50 – výdaje na platy, ostatní provedenou práci a pojistné),

k poměr počtu pracovních úvazků úředníků vykonávajících přenesenou působnost.

Koeficient k jsem stanovila na základě průzkumu mezi tajemníky vybraných obcí. Tajemníci daných obcí byli mnou požádáni o vyčíslení poměru úvazků na přenesenou, respektive samostatnou působnost v rámci jejich úřadu. Při všech výpočtech bude používán $k = 0,679$, což je aritmetický průměr poměrů, které byly zjištěny od tajemníků. Jednotlivé poměry, z jejichž průměru bude dále vycházeno, jsou v tabulce 8. [11] Jak bylo zmíněno již v úvodu, analýzou dostatečnosti financování přenesené působnosti obcí ze strany státu se již některé studie zabývaly, zmíním zde analýzu provedenou v roce 2009 na VŠE Praha, která v rámci

kapitoly financování přenesené působnosti obcí a krajů využívá k výše zmíněnému přepočtu pro obce s rozšířenou působností koeficient 0,642 (stanoven na základě dotazování příslušných obcí), MVČR v té době pracovalo s odhadem 0,66. Analýza zpracovaná v rámci VŠE Praha, byla prováděna na rozpočtech vybraných obcí v letech 2005 – 2007. Můžeme tedy předpokládat, že propočtení k = 0,679, platný pro analýzu v letech 2004 – 2011 je zcela reálný. Odráží skutečnost, že jsou na obce předávány další agendy ke zpracovávání v rámci přenesené působnosti. [20]

Tabulka 8: Podíly přenesené a samostatné působnosti, (vlastní zpracování)

obec	podíl přenesené působnosti v %	podíl samostatné působnosti v %
Třebíč	72,0	28,0
Valašské Klobouky	70,4	29,6
Aš	62,0	38,0
Náměšť nad Oslavou	71,0	29,0
Vyškov	60,1	39,9
Žďár nad Sázavou	75,0	25,0
Šlapanice	72,0	28,0
Kyjov	71,0	29,0
Židlochovice	70,0	30,0
Litomyšl	60,5	39,6
Nové Město na Moravě	62,0	38,0
Jihlava	55,3	44,7
Kuřim	65,0	35,0
Hustopeče	84,7	15,3
PRŮMĚR	67,9	32,1

Další složku nákladů tvoří režijní náklady, což jsou náklady související s řízením, činností a obsluhou úřadu (např.: kancelářské potřeby, energie, telefony, pošta, nájemné, pojištění, vzdělávání úředníků, aj.). Režijní náklady územního samosprávného celku dosahují průměrně cca 40 – 45 % mzdových nákladů (MN_{PP}), pro účely výpočtu režijních nákladů byl Metodikou stanovení plánovaných nákladů na výkon státní správy zpracovanou ministerstvem vnitra ČR stanoven koeficient 0,43. [11] Pro účely další analýzy bude tento koeficient převzat. Režijní náklady (RN_{PP}) lze vypočítat:

$$RN_{PP} = 0,43 \times MN_{PP} \quad (5)$$

Mezi další náklady související s výkonem státní správy obcí s rozšířenou působností můžeme zařadit jednorázové náklady, které souvisí s pořízením dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, na které obce zpravidla dostanou jednorázovou investiční dotaci,

proto je nebudeme v analýze uvažovat (budeme abstrahovat jak od jednorázových nákladů na přenesenou působnost, tak i od investičních dotací na výkon státní správy). [11]

V rámci přenesené působnosti obce s rozšířenou působností vyplácí také sociální dávky (SD), které mají v plné výši hrazené formou účelové dotace ze státního rozpočtu. Aby byl výpočet výdajů na přenesenou působnost reálný, respektive výpočet deficitu (přebytku) na přenesenou působnost, bude i výše vyplacených dávek zahrnuta do výdajů na výkon přenesené působnosti. Celkové výdaje ($CELKN_{PP}$) na přenesenou působnost dostaneme při využití vztahu:

$$CELKN_{PP} = MN_{PP} + RN_{PP} + SD \quad (6)$$

Na výkon přenesené působnosti dostávají obce příspěvek ze státního rozpočtu, jedná se o položku 411 druhového třídění rozpočtové skladby (neinvestiční přijaté dotace od veřejných rozpočtů ústřední úrovně), která zahrnuje neinvestiční dotace přijaté ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu, neinvestiční transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu a ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu. Protože na výdajové stránce byly zařazeny do výpočtu také vyplácené sociální dávky, které ale příslušným rozpočtem v podstatě jen „proplouvají“ i na straně příjmové, je v rámci položky rozpočtové skladby 411 zahrnuta i položka 4116, tedy ostatní neinvestiční přijaté dotace ze státního rozpočtu, která obsahuje dotace na vyplácené sociální dávky v rámci aktivní politiky zaměstnanosti. Tím tedy dojde k očištění dalších výpočtů o sociální dávky jak na straně příjmové, tak výdajové.

Pokud bychom od přijatých dotací odečetli výše zmíněné výdaje (mzdové, režijní a vyplácené sociální dávky), dostaneme tzv. hrubý deficit (přebytek) na přenesenou působnost. Z reálného hlediska však tento hrubý deficit nemá žádnou vypovídající hodnotu. Je tedy třeba na straně příjmů přidat ještě daňové a nedaňové příjmy, které bezprostředně souvisí s výkonem státní správy. V rámci daňových příjmů se bude jednat o položku 1361 rozpočtové skladby – správní poplatky. U nedaňových příjmů byla zařazena položka 221 – přijaté sankční poplatky a vratky transferů. Celkové příjmy související s výkonem státní správy jsou tedy dány vztahem:

$$CELKP_{PPt} = D + DP_{PP} + NP_{PP} \quad (7)$$

kde:

- D   neinvestiční dotace přijaté z veřejných rozpočtů ústřední úrovně v daném roce,
DP_{PP}   daňové příjmy související s výkonem přenesené působnosti,

NP_{PP} nedaňové příjmy související s výkonem přenesené působnosti.

Deficit (přebytek) financí na výkon přenesené působnosti daného rozpočtového období je dán rozdílem mezi celkovými příjmy a celkovými náklady na přenesenou působnost:

$$deficit (přebytek)_{PP t} = CELKP_{PP t} - CELKN_{PP t} \quad (8)$$

kde:

$CELKP_{PP t}$ celkové příjmy související s výkonem státní správy v daném roce,

$CELKN_{PP t}$ celkové náklady na výkon státní správy v daném rozpočtovém období.

Aby bylo možné provést porovnání mezi obcemi, bude daný deficit vztažen k počtu obyvatel žijících ve správním obvodu dané obce s rozšířenou působností a k celkovým běžným výdajům obce.

$$deficit (přebytek)_{PP t}/obyv. = \frac{deficit (přebytek)_{PP t}}{m} \quad (9)$$

kde:

m počet obyvatel žijících v daném roce ve správním obvodu obce

$$p_t = \frac{deficit (přebytek)_{PP t}}{N_t} \quad (10)$$

kde:

p_t kolik procent celkových běžných výdajů obce v daném roce tvoří deficit (přebytek) na výkon přenesené působnosti

N_t celkové běžné výdaje rozpočtu obce v daném roce.

Třetí charakteristikou, která umožňuje srovnání mezi obcemi s různými rozpočty i různě velkými správními obvody, je podíl mezi celkovými příjmy souvisejícími s výkonem státní správy v daném roce k celkovým výdajům na přenesenou působnost v daném rozpočtovém období. Při vynásobení tohoto podílu 100 budeme schopni říci, kolik procent výdajů na přenesenou působnost, je kryto příjmy na přenesenou působnost:

$$\frac{CELKP_{PP t}}{CELKN_{PP t}} \times 100 \quad (11)$$

Jak bylo zmíněno v teoretické části této práce, v ČR je v současné době 205 obcí s rozšířenou působností s různě velkými správními obvody. Nejmenší správní obvod má obec Králíky

(necelých 9 tisíc obyvatel), mezi největší správní obvody patří Plzeň a Olomouc, jejichž správní obvody mají přes 160 tisíc obyvatel. Zcela zvláštní postavení potom má Brno a Ostrava, kde počet obyvatel ve správním obvodu přesahuje 300 tisíc obyvatel (velikost správních obvodu pro jednotlivé obce za rok 2011 jsou uvedeny v příloze B). Z důvodu velkého rozptylu počtu obyvatel ve správním obvodu byly obce rozděleny do 10 velikostních kategorií (tabulka 9). Z každé velikostní kategorie byly náhodně vybrány 3 obce, u kterých byla provedena celá analýza (příloha C). Obce z dané velikostní kategorie byly vybírány z různých krajů, aby případná regionální anomálie neovlivnila celkové výsledky.

Tabulka 9: Velikostní kategorie obcí, (vlastní zpracování)

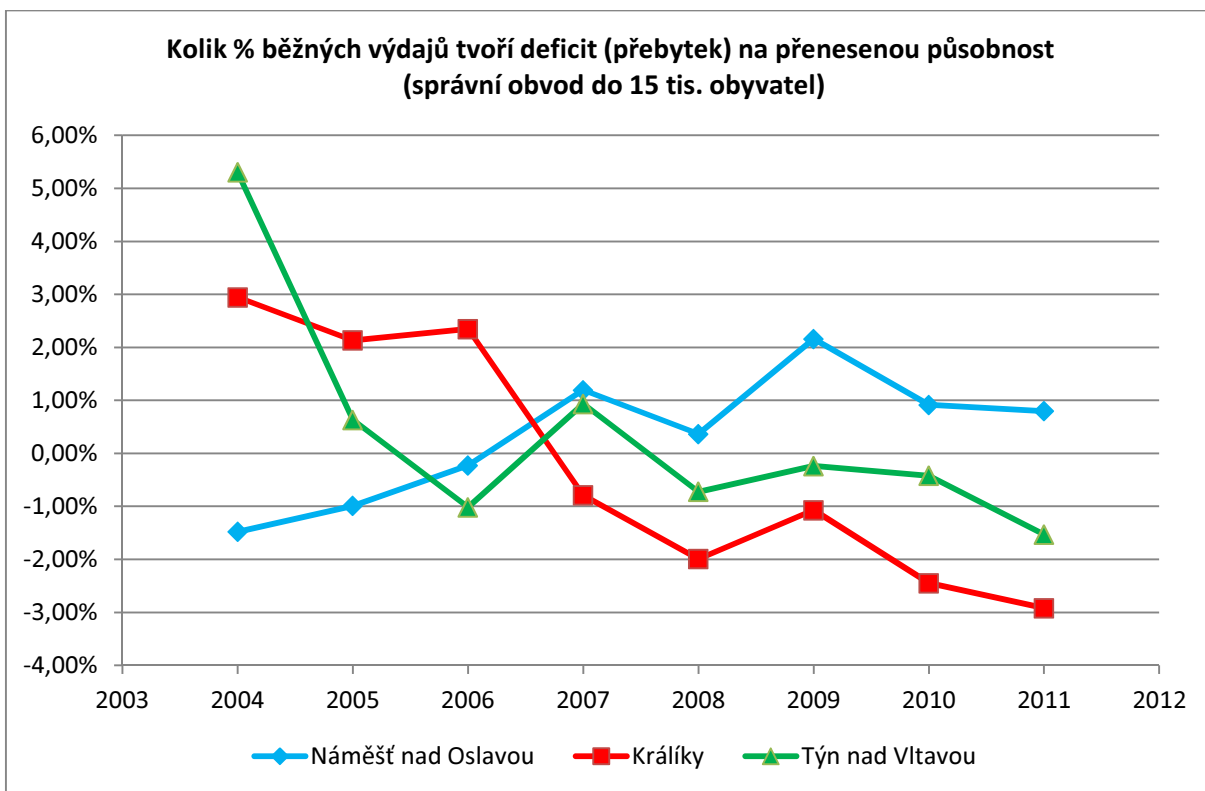
kategorie	město	kategorie	město
do 15 tisíc	Náměšť nad Oslavou	40 - 50 tisíc	Žďár nad Sázavou
	Králíky		Rokycany
	Týn nad Vltavou		Jeseník
15 - 20 tisíc	Aš	50 - 60 tisíc	Vyškov
	Rýmařov		Jablonec nad Nisou
	Mikulov		Říčany
20 - 25 tisíc	Valašské Klobouky	60 - 80 tisíc	Třebíč
	Kravaře		Karviná
	Sušice		Náchod
25 - 30 tisíc	Litomyšl	80 - 100 tisíc	Jihlava
	Třeboň		Chomutov
	Hořovice		Karlovy Vary
30 - 40 tisíc	Židlochovice	nad 100 tisíc	Olomouc
	Rumburk		Černošice
	Bruntál		Frýdek-Místek

4.1 Analýza pro jednotlivé velikostní kategorie obcí

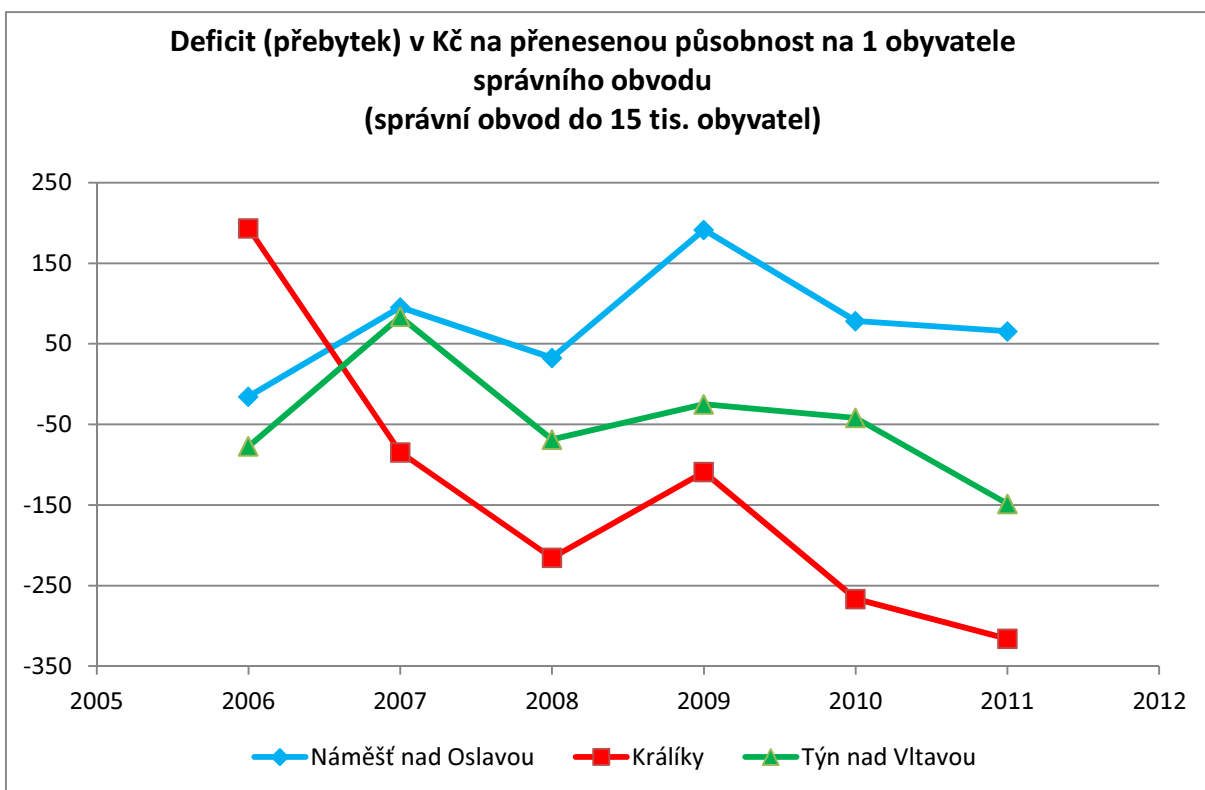
4.1.1 Správní obvod do 15 tisíc obyvatel

Do analýzy obcí do 15 tisíc obyvatel byla vybrána obec Náměšť nad Oslavou (kraj Vysočina), která má ve svém správním obvodu necelých 13,5 tisíce obyvatel. Dále obec Králíky (kraj Pardubický), která má, jak bylo již míněno nejmenší správní obvod ze všech obcí s rozšířenou působností v ČR, a to kolem 9 tisíc. Posledním zástupcem v této velikostní kategorii je obec Týn nad Vltavou (Jihočeský kraj) se 14 tisíci obyvateli.

Jak můžeme vyčíst z tabulky 10 a také z grafu (obrázek 2) vývoj deficitu na přenesenou působnost vztaheného k celkovým běžným výdajům rozpočtu (kolik % celkových výdajů tvoří deficit na přenesenou působnost) je u velikostní kategorie do 15 tisíc obyvatel je od roku 2007 pro všechny tři analyzované obce velice podobný. Vezmeme-li průměr za tuto velikostní kategorii, tak charakteristika p_t dosahuje kladných hodnot (průměr roven 0,16 %), můžeme tedy říci, že z tohoto pohledu je financování přenesené působnosti dostatečné.

Obrázek 2: Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod do 15 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

Obrázek 3: Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod do 15 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

Tabulka 10: Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod do 15 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Náměšť nad Oslavou	-1,48%	-0,99%	-0,23%	1,19%	0,37%	2,16%	0,91%	0,80%	0,34%
Králíky	2,94%	2,13%	2,35%	-0,79%	-1,99%	-1,07%	-2,45%	-2,92%	-0,22%
Týn nad Vltavou	5,30%	0,63%	-1,02%	0,93%	-0,72%	-0,24%	-0,42%	-1,53%	0,37%
PRŮMĚR	2,26%	0,59%	0,37%	0,45%	-0,78%	0,28%	-0,65%	-1,22%	0,16%

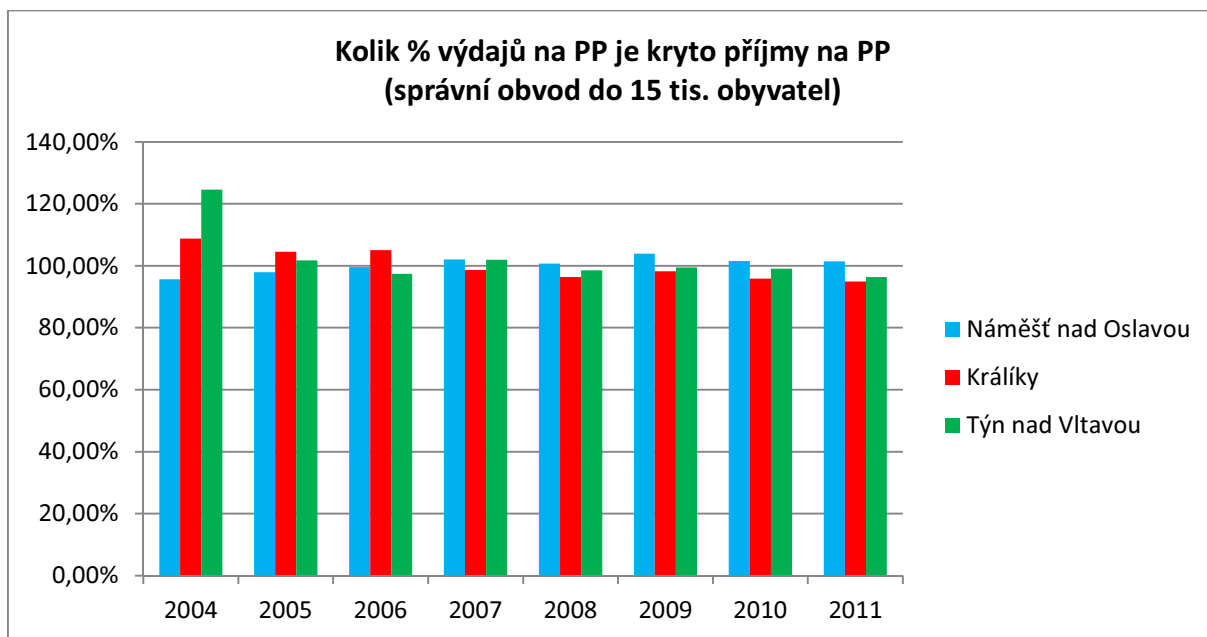
Druhou charakteristikou, která byla pro obce vytvořena, je deficit (přebytek) přenesené působnosti na 1 obyvatele žijícího ve správním obvodu (tabulka 11, graf – obrázek 3). V tomto směru se vymyká obec Náměšť nad Oslavou, která v průběhu let 2006 – 2011 vykazuje průměrně přebytek na 1 obyvatele ve výši 75 Kč/rok. Naproti tomu obec Králíky vykazuje v této velikostní kategorii nejvyšší deficit na jednoho obyvatele žijícího ve správním obvodu obce a to průměrně ve výši –133 Kč/rok. Tato skutečnost je dána především tím, že na rozdíl od obce Náměšť nad Oslavou, obec Králíky nemá tak vysoké daňové a nedaňové příjmy související s přenesenou působností a samozřejmě také tím, že její správní obvod je ze všech obcí nejmenší. Velikostní kategorie obcí do 15 tisíc obyvatel má průměrný deficit na 1 obyvatele –35 Kč za rozpočtové období (kalendářní rok).

Tabulka 11: Deficit (přebytek) v Kč na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod do 15 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Náměšť nad Oslavou	-15 Kč	95 Kč	33 Kč	191 Kč	78 Kč	66 Kč	75 Kč
Králíky	193 Kč	-85 Kč	-216 Kč	-109 Kč	-267 Kč	-316 Kč	-133 Kč
Týn nad Vltavou	-77 Kč	84 Kč	-69 Kč	-25 Kč	-42 Kč	-148 Kč	-46 Kč
PRŮMĚR	34 Kč	31 Kč	-84 Kč	19 Kč	-77 Kč	-133 Kč	-35 Kč

Tabulka 12: Podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost (správní obvod do 15 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Náměšť nad Oslavou	95,65%	97,96%	99,53%	102,04%	100,66%	103,86%	101,57%	101,43%	100,34%
Králíky	108,76%	104,57%	105,09%	98,60%	96,33%	98,23%	95,85%	94,97%	100,30%
Týn nad Vltavou	124,53%	101,76%	97,44%	101,98%	98,53%	99,44%	99,06%	96,37%	102,39%
PRŮMĚR	109,65%	101,43%	100,69%	100,87%	98,50%	100,51%	98,83%	97,59%	101,01%

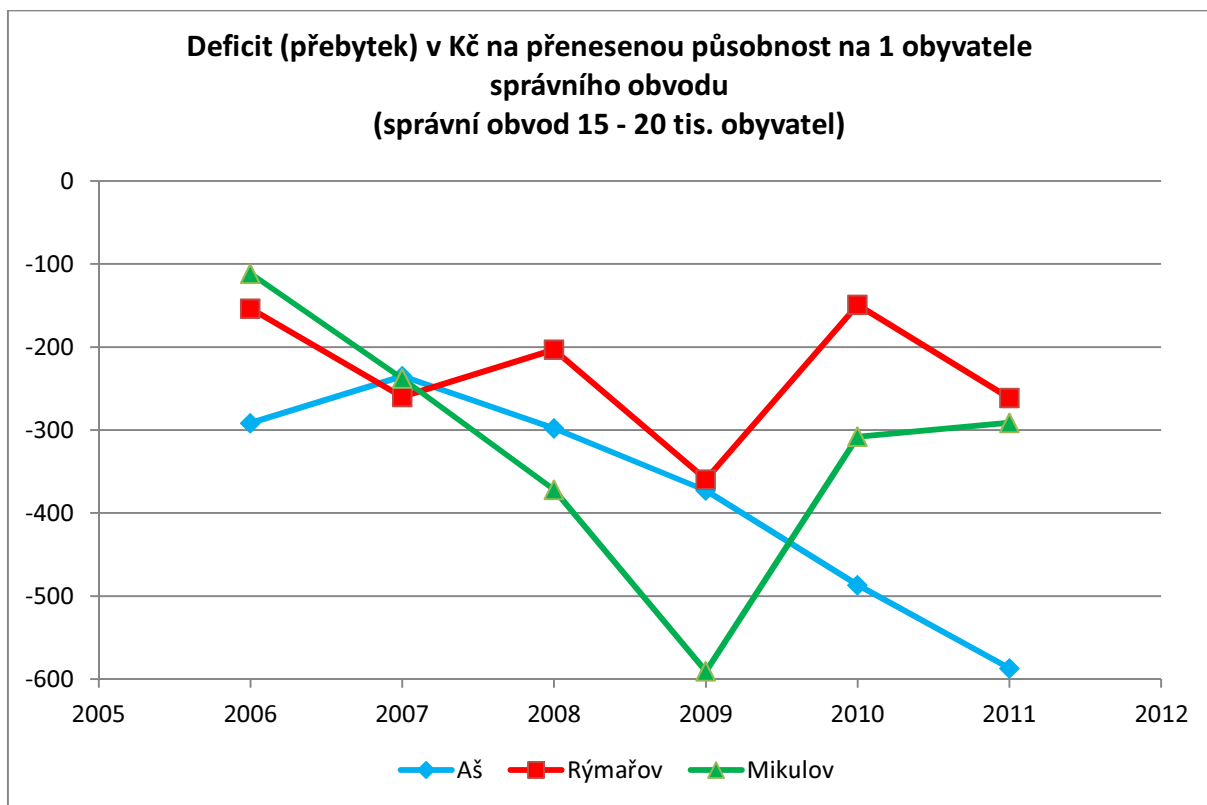

Obrázek 4: Kolik % výdajů na PP je kryto příjmy na PP (správní obvod do 15 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

Poslední charakteristikou je podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost. Tabulka 12 udává hodnoty této charakteristiky za jednotlivé obce ve sledovaných letech. Z této tabulky a také z grafu (obrázek 4) je patrné, že průměrně celkové příjmy na přenesenou působnost dostatečně pokryjí veškeré výdaje související s přenesenou působností.

4.1.2 Správní obvod 15 – 20 tisíc obyvatel

Za druhou velikostní kategorii 15 – 20 tisíc obyvatel byla analyzována obec Aš (Karlovarský kraj) s 17,5 tisíci obyvateli ve správním obvodu, obec Rýmařov (Moravskoslezský kraj), která zajišťuje přenesenou státní správu pro 16,5 tisíce občanů. Třetí obcí je hraniční přechod Mikulov (Jihomoravský kraj) se správním obvodem 19,5 tisíce obyvatel.

Obrázek 5: Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 15 – 20 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

V této velikostní kategorii můžeme pozorovat odlišný vývoj charakteristik u obce Aš. Od roku 2007 dochází ke zhoršování všech porovnávaných charakteristik (obrázek 5, 6, 7). Tento fakt je dán především tím, že meziroční tempo růstu výdajů na přenesenou působnost rychlejší, než tempo růstu příjmů. Obce Rýmařov a Mikulov mají vývoj sledovaných ukazatelů podobný. Průměrná hodnota p_t za tuto velikostní kategorii dosahuje záporné hodnoty $-2,23 \%$ (tabulka 13). Deficit (přebytek) na PP na 1 obyvatele správního obvodu dosahuje výše -309 Kč/rok (tabulka 14). Profinancování přenesené působnosti této velikostní kategorie dosahuje průměrně $94,82 \%$ (tabulka 15), tedy mírné podfinancování. MVČR ve své studii z roku 2009 [20] uvádí, že obce, které dosahují výše 95% , spadají do kategorie obcí, s dostatečným financováním přenesené působnosti.

Tabulka 13: Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 15 – 20 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Aš	4,63%	-1,36%	-3,17%	-2,36%	-2,88%	-3,14%	-4,26%	-4,88%	-2,18%
Rýmařov	-0,28%	3,60%	-1,79%	-2,70%	-2,07%	-3,57%	-1,42%	-2,58%	-1,35%
Mikulov	-3,27%	-2,66%	-1,31%	-2,36%	-3,86%	-5,83%	-3,05%	-3,03%	-3,17%
PRŮMĚR	0,36%	-0,14%	-2,09%	-2,47%	-2,94%	-4,18%	-2,91%	-3,49%	-2,23%

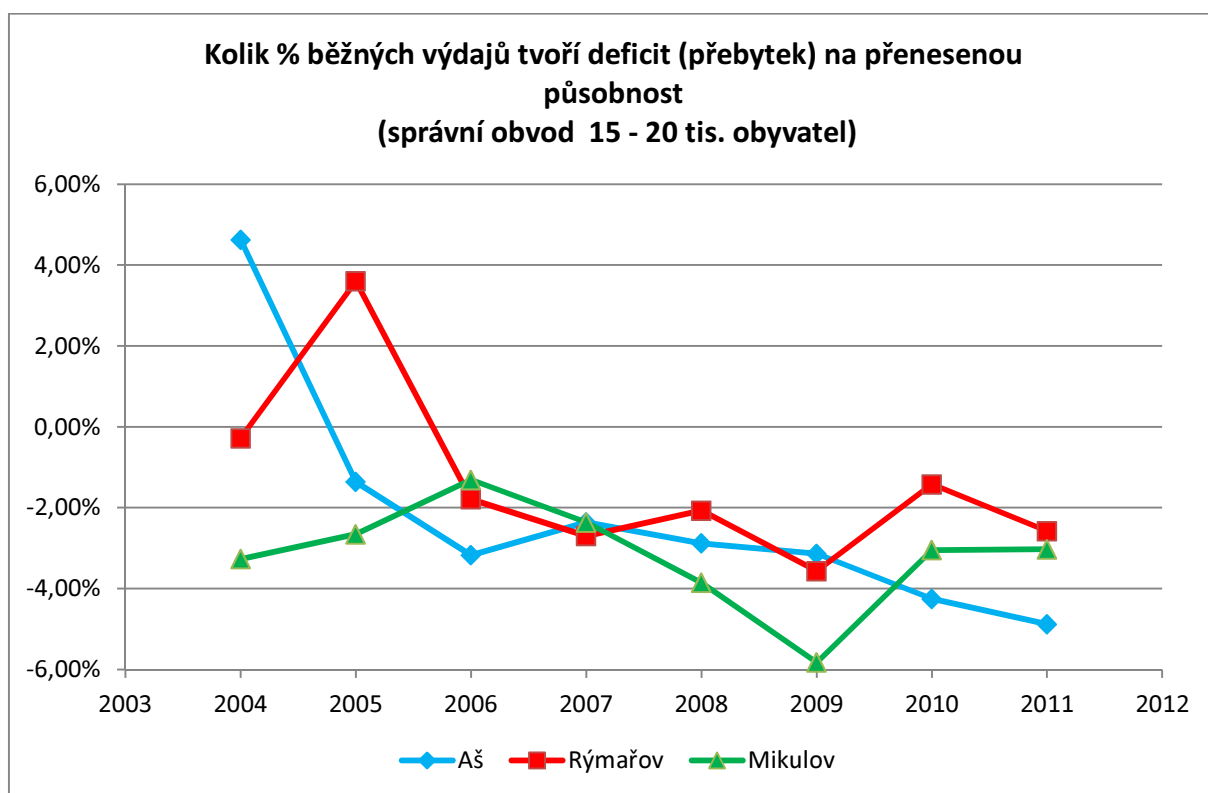

Tabulka 14: Deficit (přebytek) v Kč na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 15 – 20 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

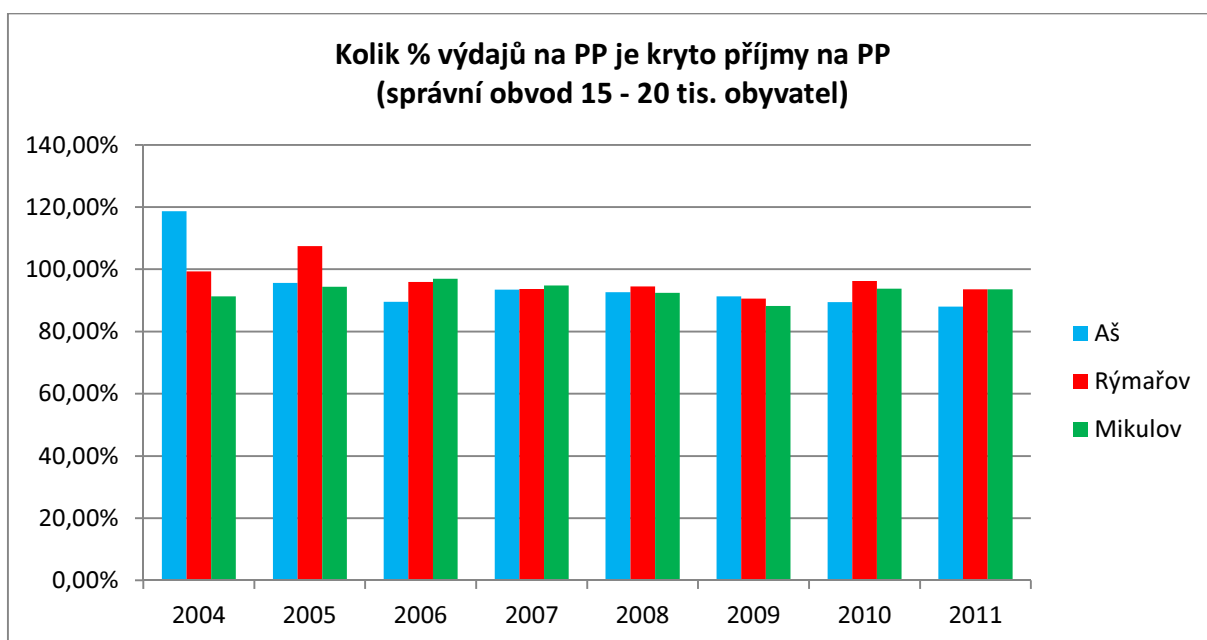
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Aš	-292 Kč	-235 Kč	-298 Kč	-373 Kč	-487 Kč	-587 Kč	-379 Kč
Rýmařov	-154 Kč	-260 Kč	-203 Kč	-359 Kč	-149 Kč	-261 Kč	-231 Kč
Mikulov	-112 Kč	-238 Kč	-372 Kč	-591 Kč	-308 Kč	-291 Kč	-319 Kč
PRŮMĚR	-186 Kč	-244 Kč	-291 Kč	-441 Kč	-315 Kč	-380 Kč	-309 Kč

Tabulka 15: Podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost (správní obvod 15 – 20 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Aš	118,67%	95,64%	89,55%	93,48%	92,69%	91,26%	89,47%	88,05%	94,85%
Rýmařov	99,36%	107,51%	95,98%	93,66%	94,54%	90,59%	96,26%	93,59%	96,44%
Mikulov	91,28%	94,38%	96,97%	94,77%	92,48%	88,25%	93,81%	93,56%	93,19%
PRŮMĚR	103,10%	99,18%	94,17%	93,97%	93,23%	90,03%	93,18%	91,74%	94,82%

Obrázek 6: Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 15 – 20 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

Obrázek 7: Kolik % výdajů na PP je kryto příjmy na PP (správní obvod 15 – 20 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

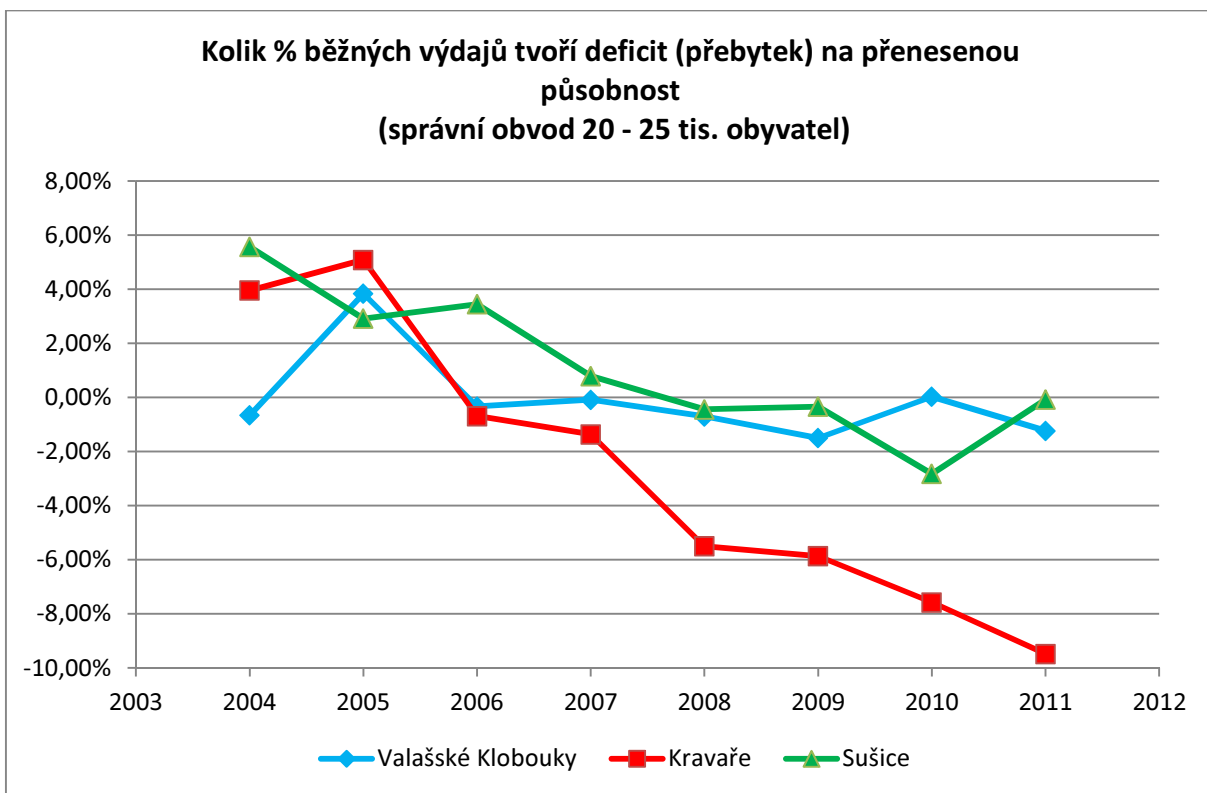
4.1.3 Správní obvod 20 – 25 tisíc obyvatel

Třetí velikostní kategorií jsou obce se správním obvodem 20 – 25 tisíc obyvatel, kde do analýzy vstoupily Valašské Klobouky (Zlínský kraj), které mají ve svém správním obvodu necelých 24 tisíc obyvatel. Další obcí jsou Kravaře (Moravskoslezský kraj) s 21 tisíci obyvateli a obec Sušice (Plzeňská kraj), kde má správní obvod téměř 25 tisíc obyvatel.

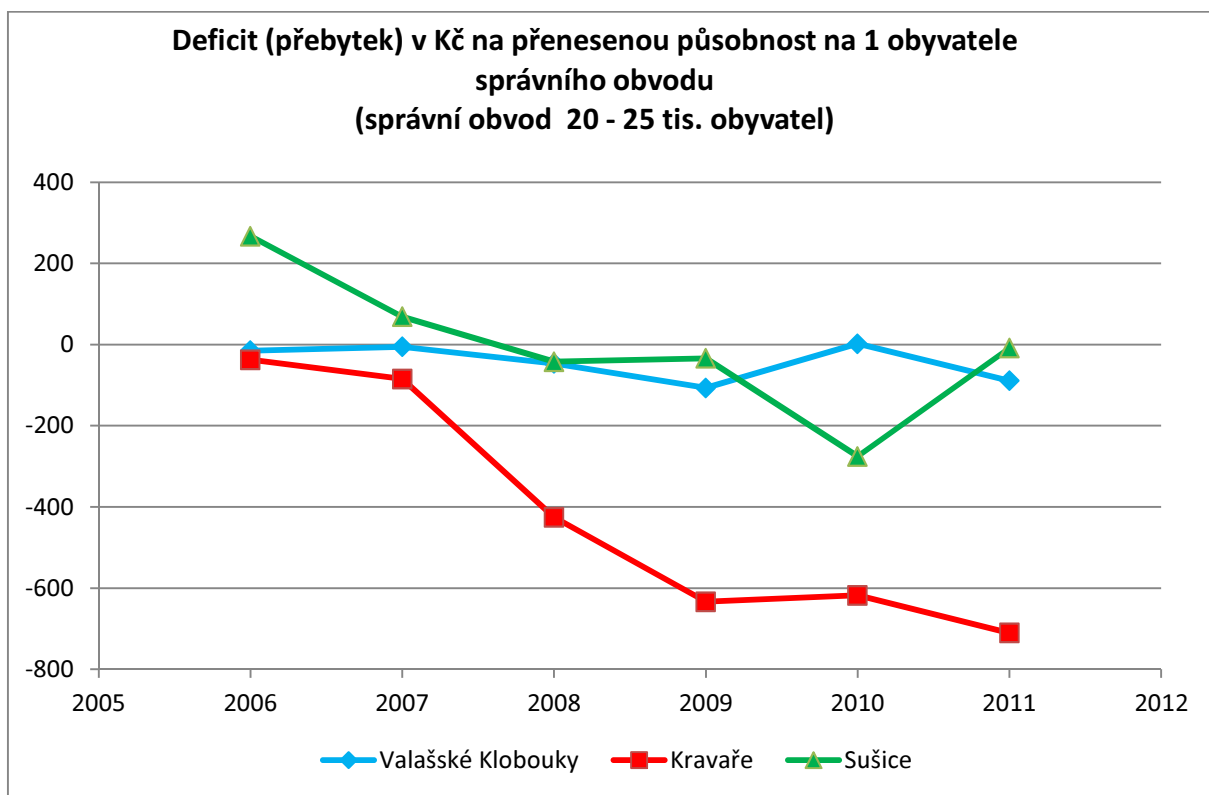
Jak je možno vidět z grafu obrázek 8, u obcí Valašské Klobouky a Sušice je po sledované období procento, které tvoří deficit na přenesenou působnost na celkových výdajích ve vývoji velice podobné. Obec Kravaře nacházející se v Moravskoslezském kraji má vývoj od těchto obcí odlišný, v průměru dosahuje charakteristika p_t $-2,68$ % (tabulka 16). Porovnáme-li hodnotu tohoto ukazatele s ostatními velikostními kategoriemi, můžeme ovšem mluvit o hodnotě průměrné.

Tabulka 16: Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 20 – 25 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Valašské Klobouky	-0,66%	3,84%	-0,34%	-0,09%	-0,70%	-1,50%	0,03%	-1,23%	-0,08%
Kravaře	3,95%	5,08%	-0,69%	-1,36%	-5,50%	-5,87%	-7,57%	-9,48%	-2,68%
Sušice	5,56%	2,92%	3,44%	0,79%	-0,44%	-0,34%	-2,83%	-0,08%	1,13%
PRŮMĚR	2,95%	3,95%	0,81%	-0,22%	-2,21%	-2,57%	-3,46%	-3,60%	-0,55%

Obrázek 8: Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 20 – 25 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

Obrázek 9: Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 20 – 25 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

Také u deficitu (přebytku) na PP na 1 obyvatele správního obvodu můžeme sledovat značně odlišný vývoj u obce Kravaře (obrázek 9). Obec v této charakteristice dosahuje průměrné hodnoty -418 Kč/rok (tabulka 17), což už je hodnota, která se řadí mezi vyšší i ve srovnání s ostatními velikostními kategoriemi. Vysokou hodnotu nejen tohoto ukazatele u obce Kravaře můžeme přisoudit tomu, že Moravskoslezský kraj se dlouhodobě potýká s vysokou nezaměstnaností. Ne však ve smyslu nárůstu vyplácených sociálních dávek, protože sociální dávky jsou účelově zcela kryty ze státního rozpočtu, tudíž by se jejich nárůst nepromítl, ale můžeme předpokládat, že pokud se kraj potýká s vysokou nezaměstnaností, musí se pracovníci zejména sociálních odborů o občany starat ve vyšší míře, což mohlo vést k navýšení mzdových nákladů a tím zvýšení celkových nákladů na PP.

Tabulka 17: Deficit (přebytek) v Kč na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 20 – 25 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Valašské Klobouky	-15 Kč	-5 Kč	-46 Kč	-107 Kč	2 Kč	-89 Kč	-43 Kč
Kravaře	-37 Kč	-85 Kč	-426 Kč	-634 Kč	-618 Kč	-711 Kč	-418 Kč
Sušice	267 Kč	69 Kč	-42 Kč	-34 Kč	-275 Kč	-8 Kč	-4 Kč
PRŮMĚR	72 Kč	-7 Kč	-171 Kč	-258 Kč	-297 Kč	-269 Kč	-155 Kč

Z tabulky 18 je zřejmé, že u této velikostní kategorie dochází k dostatečnému profinancování výdajů souvisejících s výkonem státní správy, průměrná hodnota dosahuje téměř 100 % financování (99,97 %).

Tabulka 18: Podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost (správní obvod 20 – 25 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

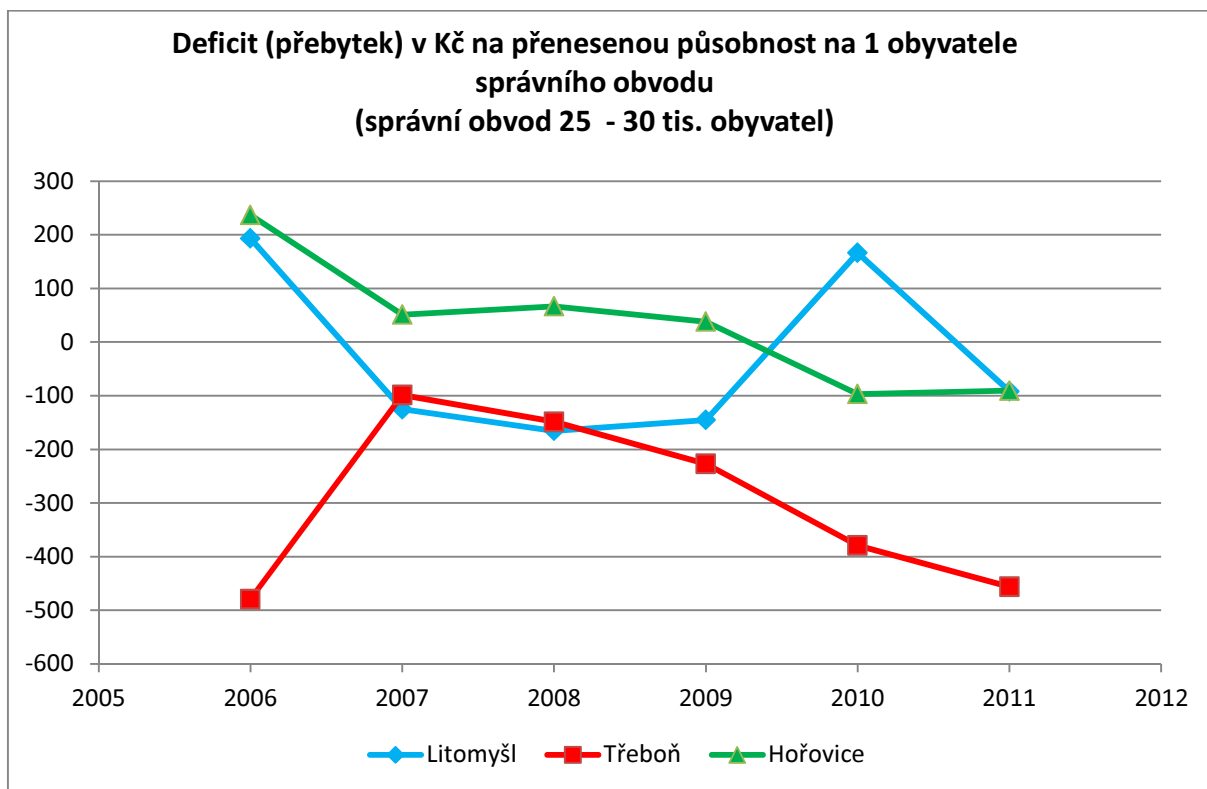
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Valašské Klobouky	98,33%	107,44%	99,34%	99,87%	98,95%	97,65%	100,04%	98,16%	99,97%
Kravaře	108,53%	108,96%	98,88%	98,03%	91,07%	87,33%	87,59%	85,08%	95,68%
Sušice	122,61%	107,97%	109,67%	101,73%	99,00%	99,22%	93,94%	99,82%	104,24%
PRŮMĚR	109,82%	108,12%	102,63%	99,88%	96,34%	94,73%	93,86%	94,36%	99,97%

4.1.4 Správní obvod 25 – 30 tisíc obyvatel

Obec Litomyšl (Pardubický kraj) se správním obvodem skýtajícím 26,5 tisíce obyvatel je prvním zástupcem obcí se správními obvody 25 – 30 tisíc obyvatel. Dalšími obcemi jsou Třeboň (Jihočeský kraj), v jejímž správním obvodu žije přes 25 tisíc obyvatel, a Hořovice (Středočeský kraj) s 28 tisíci obyvateli správního obvodu.

V této velikostní kategorii můžeme vidět významný výkyv u obce Litomyšl v roce 2010 (obrázek 10), kdy na jednoho obyvatele správního obvodu obce Litomyšl připadal přebytek ve

výši 166 Kč (tabulka 19). V tomto roce dostala obec neinvestiční dotaci o 11 milionů vyšší než v roce předcházejícím, přitom celkové výdaje na přenesenou působnost byly v tomto roce téměř stejné jako v roce 2009, respektive došlo k nepatrnému poklesu těchto výdajů (příloha C, list 25 – 30 tis.). Podobný výkyv je patrný i v p, jak je vidět z grafu obrázek 11, kdy hodnota dosahuje kladné hodnoty 2,10 % (tabulka 20).

Obrázek 10: Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 25 – 30 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

Tabulka 19: Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 25 – 30 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

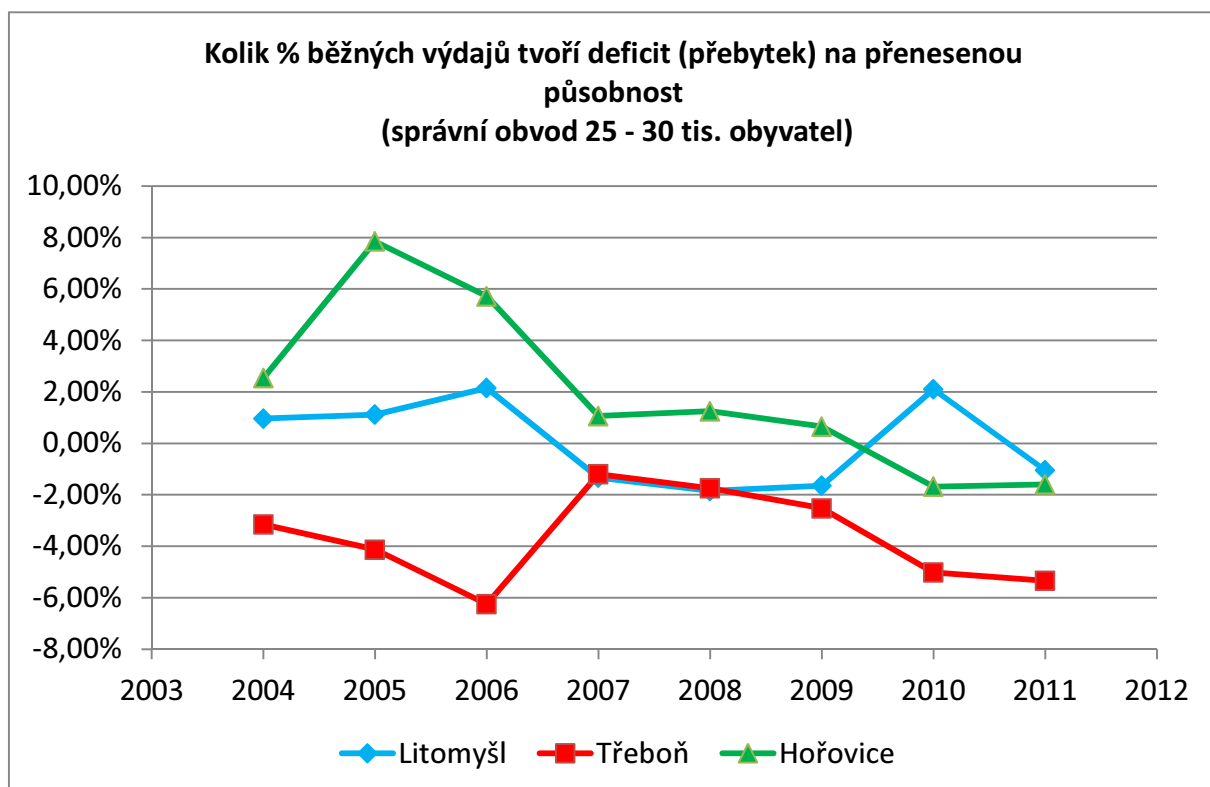
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Litomyšl	193 Kč	-125 Kč	-166 Kč	-145 Kč	166 Kč	-92 Kč	-28 Kč
Třeboň	-479 Kč	-99 Kč	-149 Kč	-227 Kč	-379 Kč	-456 Kč	-298 Kč
Hořovice	237 Kč	51 Kč	67 Kč	38 Kč	-97 Kč	-90 Kč	34 Kč
PRŮMĚR	-17 Kč	-57 Kč	-82 Kč	-111 Kč	-103 Kč	-213 Kč	-97 Kč

U obce Třeboň je z grafu obrázek 10 patrný klesající trend deficitu na 1 obyvatele správního obvodu, respektive výše deficitu ve sledovaném období stále roste. Tento negativní trend můžeme přičíst stále narůstajícímu deficitu na přenesenou působnost doprovázeného stagnujícím, od roku 2008 dokonce mírně klesajícím počtem obyvatel ve správním obvodu. (příloha C, list 25 – 30 tis.). Obec Třeboň dosahuje v charakteristice, která udává výši profinancování průměrné hodnoty 89,84 % (tabulka 21). Zařadila se tímto mezi 7 obcí

analýzy (23,33 %), které nedosahují ani 90 % profinancování. Analýza MVČR [20] uvádí, že obcí, které nedosahují devadesáti procentního financování, je cca 25 %.

Tabulka 20: Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 25 – 30 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Litomyšl	0,96%	1,12%	2,15%	-1,33%	-1,85%	-1,64%	2,10%	-1,04%	0,06%
Třeboň	-3,15%	-4,12%	-6,25%	-1,19%	-1,74%	-2,52%	-5,01%	-5,34%	-3,67%
Hořovice	2,54%	7,85%	5,71%	1,06%	1,25%	0,65%	-1,68%	-1,59%	1,97%
PRŮMĚR	0,12%	1,61%	0,54%	-0,49%	-0,78%	-1,17%	-1,53%	-2,66%	-0,54%

Obrázek 11: Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 25 – 30 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

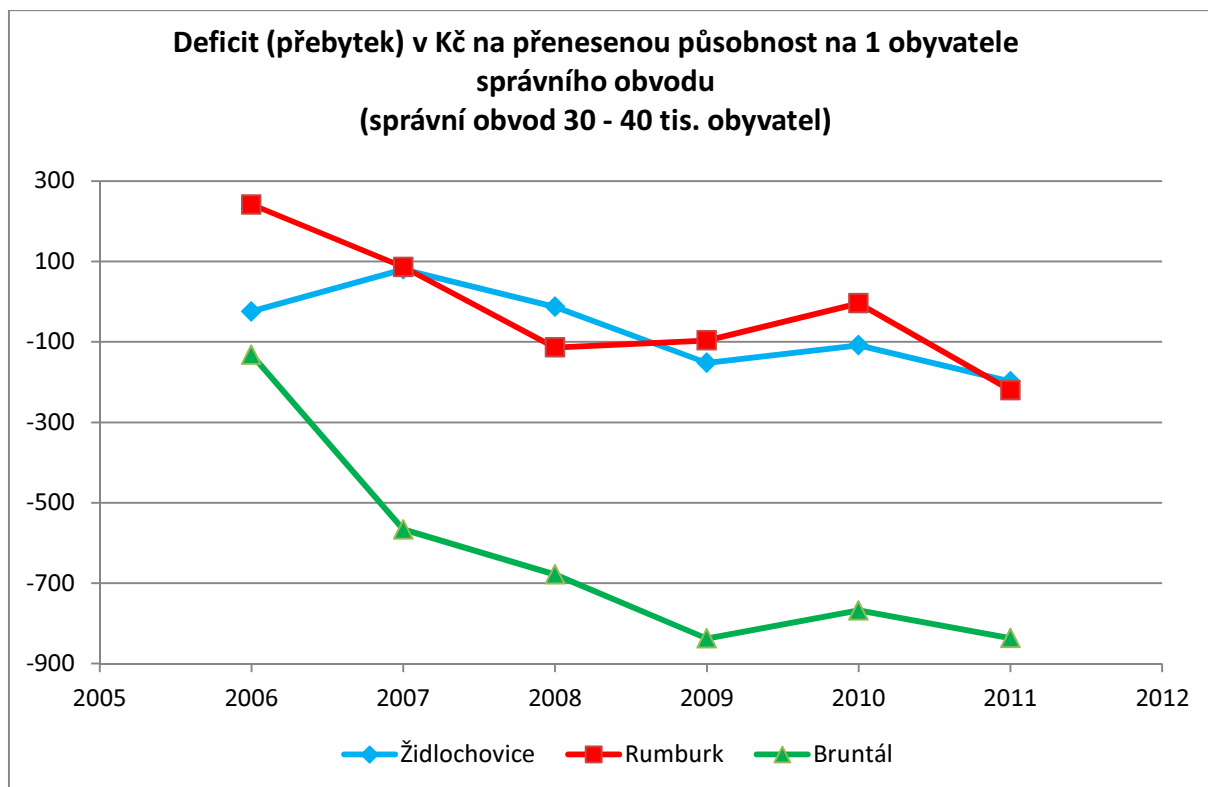
Obce Litomyšl a Hořovice, které dosahují v průměru hodnot nad 100 % (tabulka 21), způsobily, že i tuto velikostní kategorii lze s hodnotou 98,29 % v průměru zařadit mezi obce z pohledu přenesené působnosti dostatečně financované.

Tabulka 21: Podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost (správní obvod 25 – 30 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Litomyšl	103,31%	103,16%	106,28%	96,81%	95,94%	96,59%	103,92%	97,75%	100,47%
Třeboň	87,41%	86,05%	79,65%	97,01%	96,09%	94,05%	90,25%	88,25%	89,84%
Hořovice	107,10%	117,47%	112,65%	101,82%	102,08%	101,10%	97,19%	97,13%	104,57%
PRŮMĚR	99,27%	102,23%	99,53%	98,55%	98,04%	97,25%	97,12%	94,37%	98,29%

4.1.5 Správní obvod 30 – 40 tisíc obyvatel

Vzorek obcí za správní obvod 30 – 40 tisíc obyvatel tvoří obec Židlochovice (Jihomoravský kraj), správní obvod kolem 30 tisíc, která byla v roce 2006 příjemcem mimořádného příspěvku na výkon státní správy ze státního rozpočtu ve výši 150 679 Kč. Dále obec Rumburk (Ústecký kraj), jehož správní obvod tvoří necelých 35 tisíc obyvatel a Bruntál (Moravskoslezský kraj) s téměř 40 tisíci obyvateli.

Obrázek 12: Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 30 – 40 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

Tabulka 22: Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 30 – 40 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

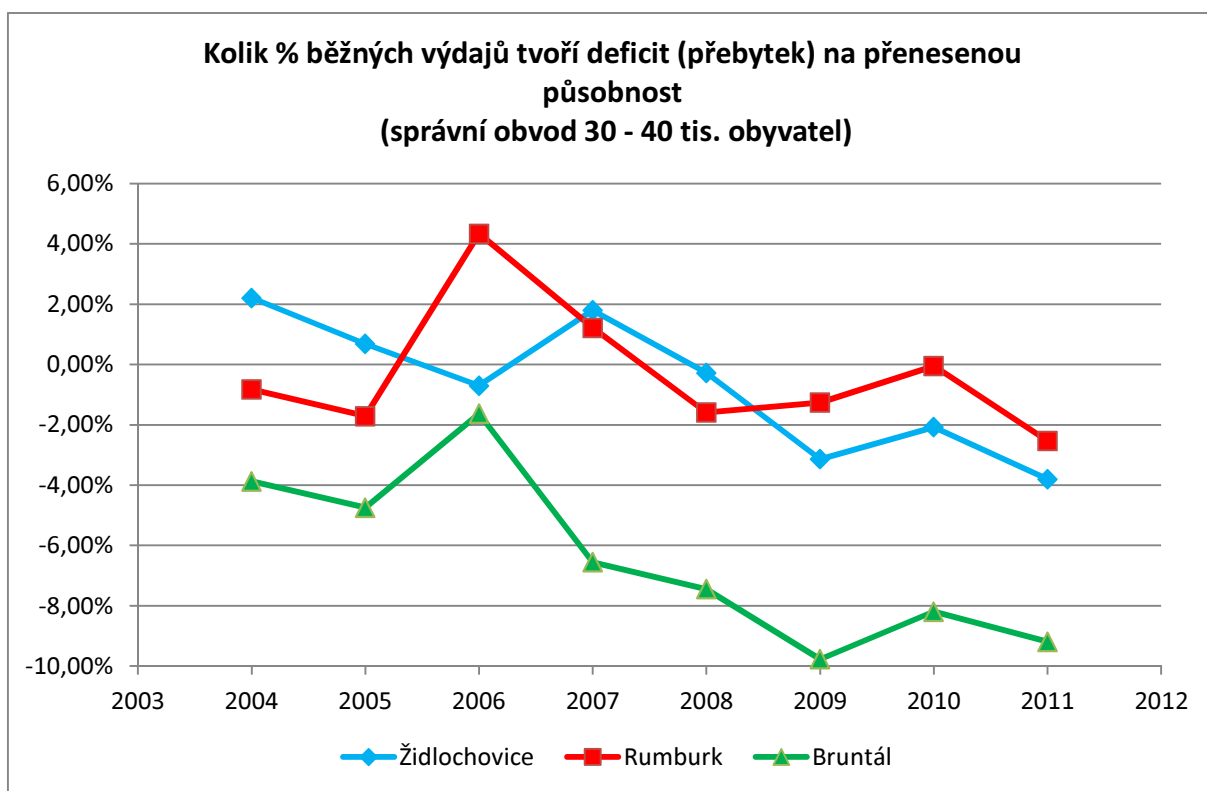
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Židlochovice	-24 Kč	80 Kč	-13 Kč	-152 Kč	-108 Kč	-198 Kč	-69 Kč
Rumburk	242 Kč	86 Kč	-114 Kč	-96 Kč	-4 Kč	-220 Kč	-18 Kč
Bruntál	-132 Kč	-567 Kč	-678 Kč	-838 Kč	-768 Kč	-837 Kč	-636 Kč
PRŮMĚR	28 Kč	-133 Kč	-268 Kč	-362 Kč	-293 Kč	-418 Kč	-241 Kč

Tabulka 23: Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 30 – 40 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Židlochovice	2,21%	0,69%	-0,70%	1,80%	-0,28%	-3,14%	-2,07%	-3,80%	-0,66%
Rumburk	-0,83%	-1,71%	4,34%	1,22%	-1,59%	-1,26%	-0,05%	-2,53%	-0,30%
Bruntál	-3,87%	-4,75%	-1,63%	-6,56%	-7,44%	-9,77%	-8,20%	-9,19%	-6,43%
PRŮMĚR	-0,83%	-1,92%	0,67%	-1,18%	-3,10%	-4,72%	-3,44%	-5,18%	-2,46%

V této velikostní kategorii je vidět velice podobný trend (obrázek 12 a 13) i velikosti v ukazatelích deficitu na 1 obyvatele i p_t u obce Židlochovice a obce Rumburk (tabulka 22 a 23). Bruntál je na tom s oběma ukazateli v porovnání s těmito obcemi velice špatně. Na 1 obyvatele žijícího v SO Bruntálu připadá průměrný deficit –636Kč/obyv./rok a p_t dosahuje výše –6,43 %. Můžeme zde sledovat, že obec Moravskoslezského kraje, který se dlouhodobě potýká s vysokou nezaměstnaností, má daleko větší problém s financováním přenesené působnosti než obce v ostatních krajích (tato domněnka bude potvrzena/vyvrácena ve statistické analýze – podkapitola 4.3). I v podílu financování se Bruntál s hodnou 85,47 % řadí mezi 23,33 % obcí této analýzy, které jsou nedostatečně financovány.

Obce Židlochovice a Rumburk dosahují ve všech charakteristikách ve srovnání s ostatními velikostními kategoriemi průměrných hodnot. Profinancování těchto obcí je 99,24 % a 99,58 % (tabulka 24), což lze považovat za dostatečné.

Obrázek 13: Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 30 – 40 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

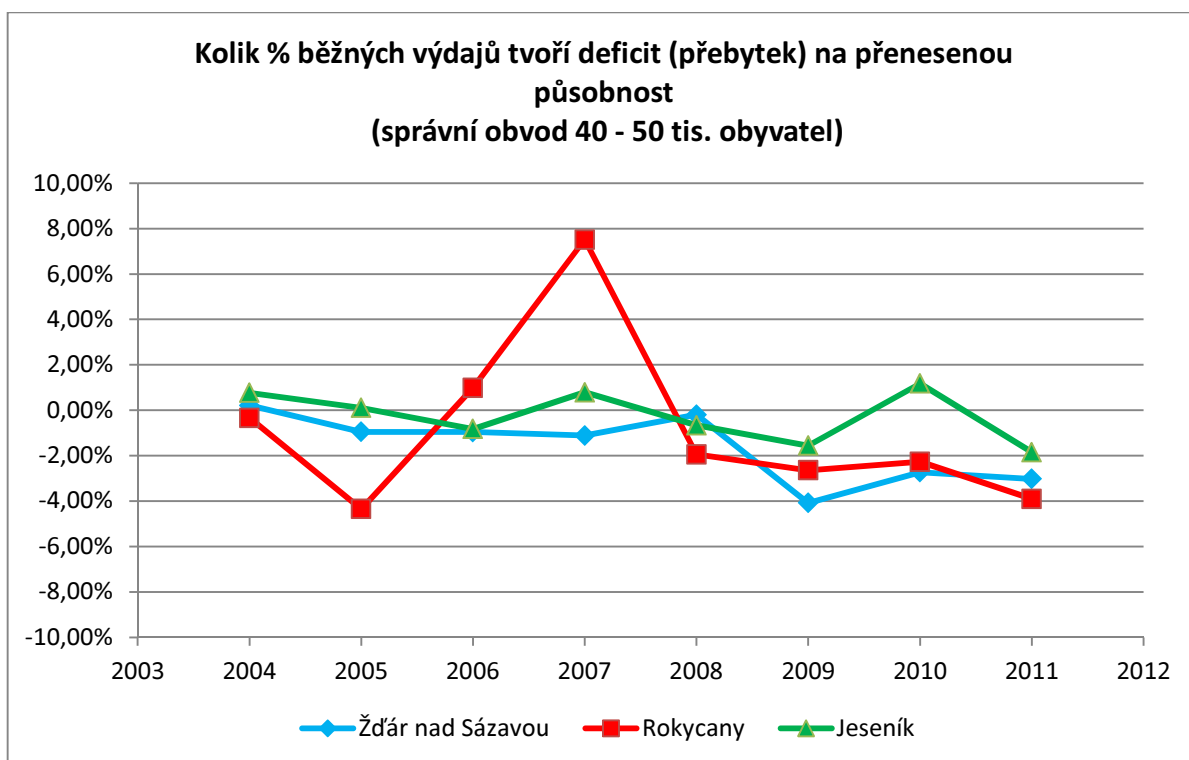
Tabulka 24: Podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost (správní obvod 30 – 40 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Židlochovice	104,12%	101,09%	98,90%	102,67%	99,60%	95,65%	97,13%	94,76%	99,24%
Rumburk	98,09%	96,74%	108,40%	101,98%	97,45%	98,05%	99,92%	96,03%	99,58%
Bruntál	89,37%	90,28%	96,23%	85,94%	82,30%	78,71%	80,83%	80,09%	85,47%
PRŮMĚR	97,19%	96,04%	101,17%	96,86%	93,12%	90,80%	92,63%	90,29%	94,76%

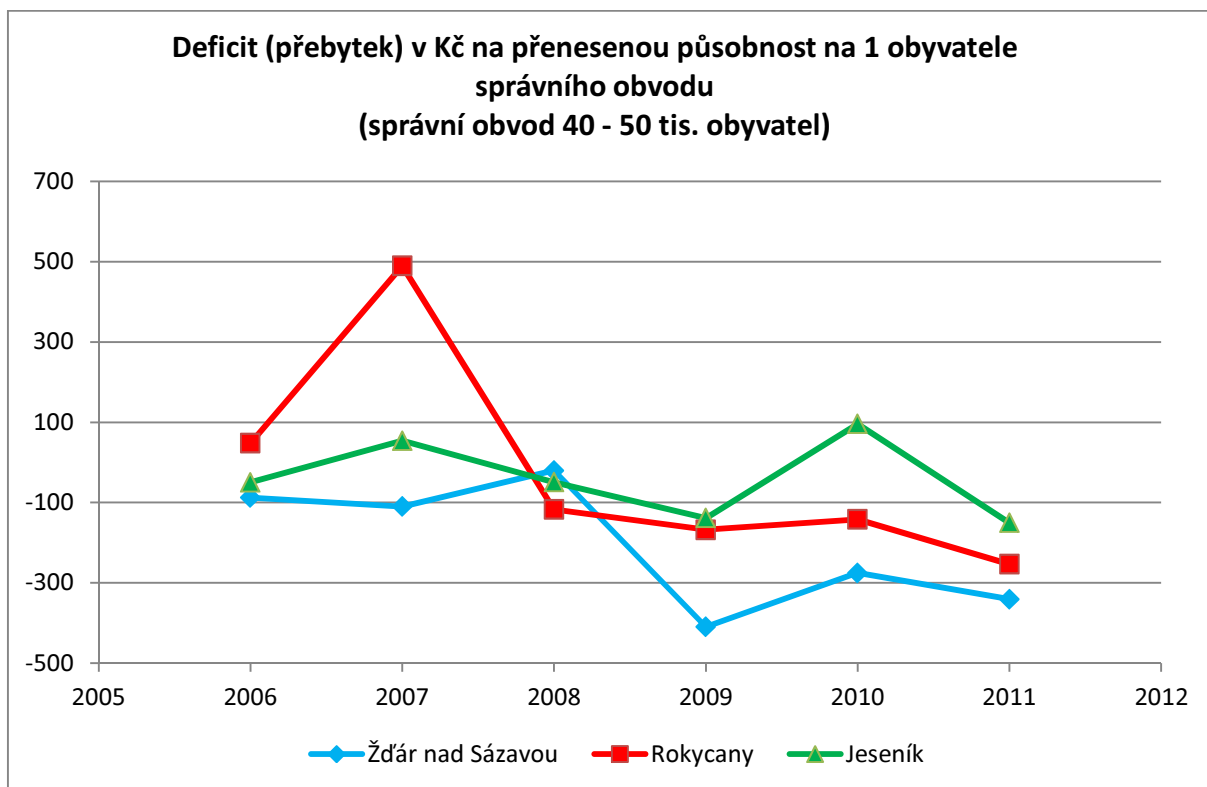
4.1.6 Správní obvod 40 – 50 tisíc obyvatel

Do analýzy obcí se správním obvodem 40 – 50 tisíc obyvatel byla zařazena obec Žďár nad Sázavou (kraj Vysočina), v jejímž správním obvodu žije necelých 45 tisíc obyvatel, obec Rokycany (Plzeňský kraj) se správním obvodem nad 47 tisíc a obec Jeseník (Olomoucký kraj), která v rámci svého správního obvodu spravuje přes 40 tisíc obyvatel.

Jak můžeme interpretovat z grafů (obrázky 14, 15), respektive z tabulek 25 až 27, obec Rokycany dosáhla v roce 2007 nadprůměrných výsledků (v kladném slova smyslu). Přebytek na 1 obyvatele žijícího ve správním obvodu dosahoval v tomto roce 490 Kč, kladné saldo vztažené k celkovým běžným výdajům rozpočtu dosahovalo 7,51 % a profinancování ve výši 115,22 %. Zaznamenaný velice pozitivní výkyv byl pravděpodobně způsoben mimořádným příspěvkem ze státního rozpočtu na výkon přenesené působnosti, který byl pro Rokycany stanoven na 846 106 Kč.

Obrázek 14: Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 40 – 50 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

Obrázek 15: Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 40 – 50 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

V této velikostní kategorii je ještě další obec, která v průběhu sledovaného období čerpala mimořádný příspěvek ze státního rozpočtu, a to obec Jeseník. Tomu byl přiznán příspěvek ve výši 2 924 519 Kč (2007) a 2 101 968 Kč (2008). Obec Jeseník i s poskytnutými mimořádnými příspěvky drží ve všech sledovaných letech v podstatě konstantní výši sledovaných ukazatelů (mírná oscilace kolem nuly).

Tabulka 25: Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 40 – 50 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Žďár nad Sázavou	0,21%	-0,95%	-0,96%	-1,11%	-0,20%	-4,08%	-2,73%	-3,02%	-1,60%
Rokycany	-0,34%	-4,35%	0,98%	7,51%	-1,95%	-2,64%	-2,27%	-3,90%	-0,87%
Jeseník	0,77%	0,10%	-0,83%	0,79%	-0,66%	-1,56%	1,17%	-1,85%	-0,26%
PRŮMĚR	0,21%	-1,73%	-0,27%	2,40%	-0,94%	-2,76%	-1,28%	-2,93%	-0,91%

Tabulka 26: Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 40 – 50 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Žďár nad Sázavou	-87 Kč	-110 Kč	-20 Kč	-410 Kč	-275 Kč	-340 Kč	-207 Kč
Rokycany	48 Kč	490 Kč	-117 Kč	-168 Kč	-142 Kč	-253 Kč	-24 Kč
Jeseník	-50 Kč	54 Kč	-49 Kč	-139 Kč	96 Kč	-150 Kč	-40 Kč
PRŮMĚR	-30 Kč	145 Kč	-62 Kč	-239 Kč	-107 Kč	-248 Kč	-90 Kč

I za tuto velikostní kategorii je možné konstatovat s průměrnou hodnotou 97,91 % (tabulka 27) dostatečné financování přenesené státní správy ze strany státu.

Tabulka 27: Podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost (správní obvod 40 – 50 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Žďár nad Sázavou	101,00%	96,80%	96,54%	97,01%	99,49%	90,44%	93,60%	91,94%	95,85%
Rokycany	98,92%	89,19%	102,47%	115,22%	96,57%	95,39%	96,24%	92,97%	98,37%
Jeseník	102,29%	100,25%	97,90%	101,53%	98,74%	96,64%	102,36%	96,45%	99,52%
PRŮMĚR	100,74%	95,41%	98,97%	104,59%	98,26%	94,15%	97,40%	93,79%	97,91%

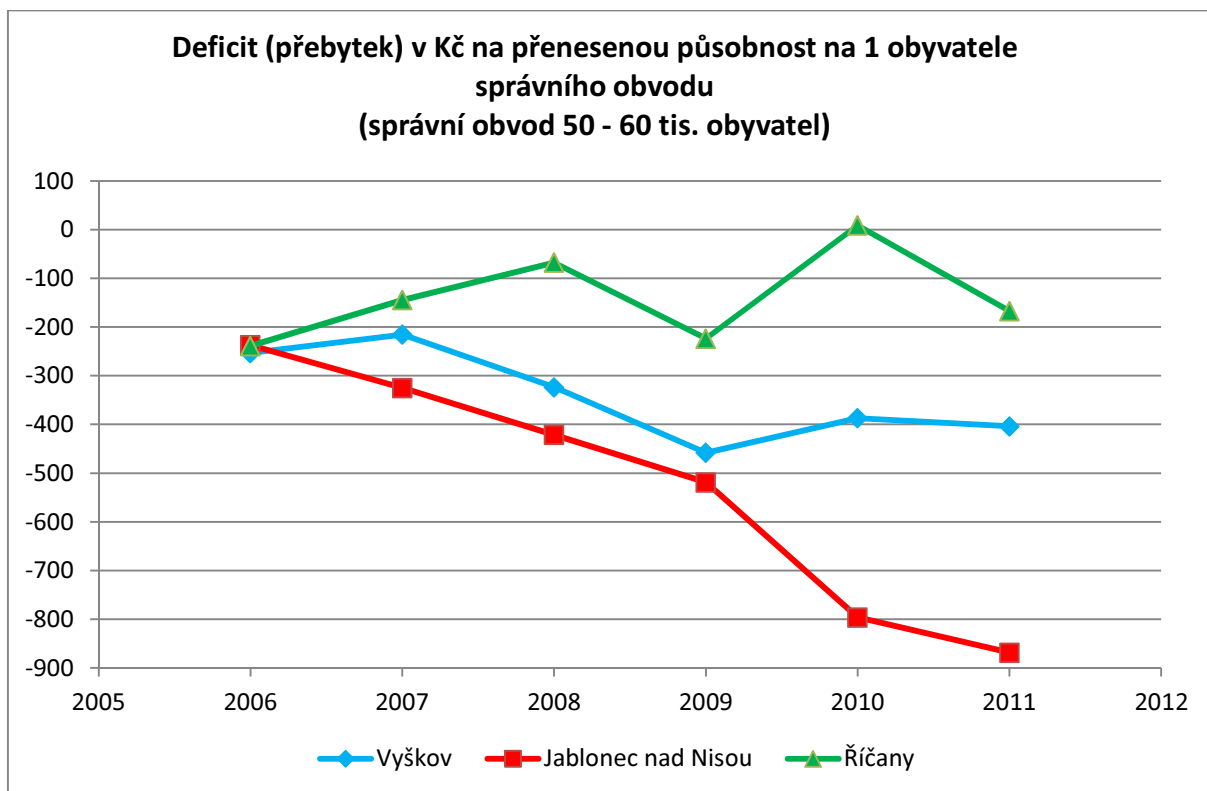
4.1.7 Správní obvod 50 – 60 tisíc obyvatel

Správní obvod 50 – 60 tisíc reprezentuje obec Vyškov (Jihomoravský kraj), do jehož správního obvodu spadá více jak 51 tisíc obyvatel. Druhou obcí, která byla zahrnuta do této analýzy, je obec Jablonec nad Nisou (Liberecký kraj), jehož správní obvod tvoří téměř 55 tisíc obyvatel a obec Říčany (Středočeský kraj) se správním obvodem dosahujícím přes 58 tisíc obyvatel.

V rámci charakteristiky deficit na 1 obyvatele správního obvodu můžeme v této kategorii obcí sledovat 3 naprosto odlišné trendy (obrázek 16). U obce Říčany můžeme mluvit o mírně rostoucím trendu po téměř celé sledované období, můžeme tedy říci, že deficit na jednoho obyvatele v průběhu času klesá. Důvodem je mimo jiné fakt, že v porovnání s ostatními obcemi má obec Říčany výrazný nárůst obyvatel žijících ve správním obvodu. Obec Vyškov si drží v letech 2006 – 2011 konstantní (respektive mírně klesající trend, především v roce 2008, 2009), deficit na 1 obyvatele se ve sledovaném období nemění tak výrazně, jako u jiných obcí. U obce Jablonec nad Nisou dochází v průběhu let ke klesajícímu trendu, deficit na obyvatele v průběhu jednotlivých let roste. Zde je důvodem jednoznačně velice rychlý nárůst deficitu na přenesenou působnost, což společně s téměř konstantním počtem obyvatel vede k již zmiňovanému růstu deficitu (příloha C, list 50 – 60 tis.).

Tabulka 28: Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 50 –60 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Vyškov	-253 Kč	-216 Kč	-324 Kč	-458 Kč	-387 Kč	-404 Kč	-340 Kč
Jablonec nad Nisou	-237 Kč	-325 Kč	-421 Kč	-519 Kč	-796 Kč	-869 Kč	-528 Kč
Říčany	-239 Kč	-144 Kč	-68 Kč	-224 Kč	9 Kč	-167 Kč	-139 Kč
PRŮMĚR	-243 Kč	-228 Kč	-271 Kč	-400 Kč	-391 Kč	-480 Kč	-336 Kč

Obrázek 16: Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 50 –60 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

U procentního podílu deficitu na celkových běžných výdajích rozpočtu je zajímavý fakt, že obec Jablonec nad Nisou, která v předchozí charakteristice měla jak klesající trend, tak dosahovala i nejvyššího průměrného deficitu na obyvatele ve výši –528 Kč (tabulka 28), v hodnotě ukazatele p_t dosahuje nejlepších výsledků za tuto velikostní kategorii (–3,17 %, tabulka 29), což je daleko vyššími běžnými výdaji rozpočtu obce.

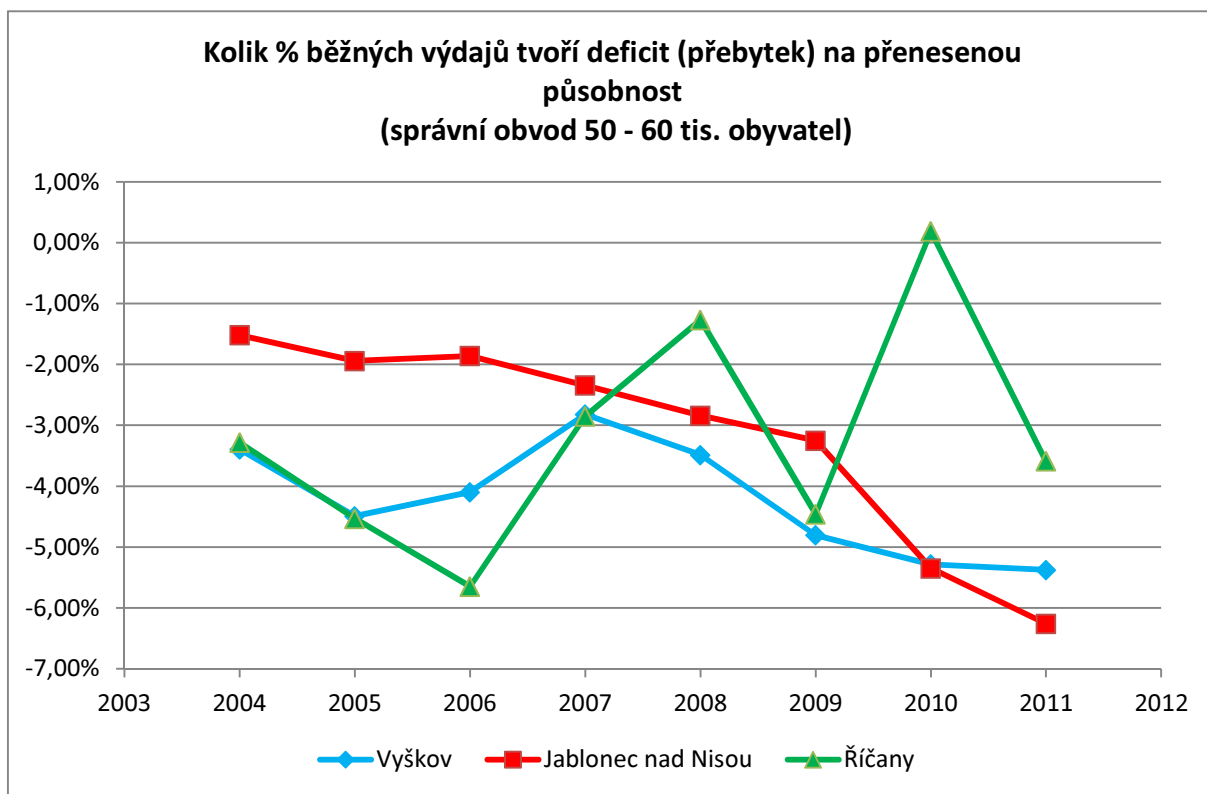
Tabulka 29: Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 50 – 60 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Vyškov	-3,39%	-4,49%	-4,10%	-2,82%	-3,49%	-4,81%	-5,28%	-5,37%	-4,22%
Jablonec nad Nisou	-1,52%	-1,94%	-1,86%	-2,34%	-2,84%	-3,25%	-5,35%	-6,26%	-3,17%
Říčany	-3,29%	-4,53%	-5,65%	-2,85%	-1,27%	-4,46%	0,18%	-3,59%	-3,18%
PRŮMĚR	-2,73%	-3,66%	-3,87%	-2,67%	-2,53%	-4,17%	-3,48%	-5,07%	-3,52%

Tabulka 30: Podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost (správní obvod 50 – 60 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Vyškov	89,76%	89,44%	89,88%	93,78%	90,65%	87,03%	89,29%	88,70%	89,82%
Jablonec nad Nisou	92,56%	92,14%	92,78%	93,23%	91,65%	90,16%	84,82%	82,50%	89,98%
Říčany	89,00%	88,64%	86,51%	94,41%	97,37%	90,85%	100,39%	92,36%	92,44%
PRŮMĚR	90,44%	90,07%	89,72%	93,81%	93,22%	89,35%	91,50%	87,86%	90,75%

U této velikostní kategorie můžeme z hlediska profinancování přenesené působnosti mluvit už o nedostačujícím financování. Průměrná hodnota 90,75 % (tabulka 30), se nachází pod hranicí 95 %, což ještě MVČR, jak bylo již zmíněno, považuje za dostatečné financování. Obce Vyškov a Jablonec nad Nisou jsou dokonce pod hranicí 90 % profinancování.

Obrázek 17: Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 50 – 60 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

4.1.8 Správní obvod 60 – 80 tisíc obyvatel

Do analýzy za správní obvod 60 – 80 tisíc obyvatel byly vybrány obce Třebíč (kraj Vysočina), správní obvod 75 tisíc obyvatel, obec Karviná (Moravskoslezský kraj), jejíž správní obvod tvoří přes 70 tisíc obyvatel. Poslední obcí je Náchod (Královéhradecký kraj) s 60 tisíci obyvateli.

Tabulka 31: Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 60 – 80 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Třebíč	12 Kč	-8 Kč	-144 Kč	-118 Kč	-205 Kč	-295 Kč	-126 Kč
Karviná	-949 Kč	-1 064 Kč	-737 Kč	-1 349 Kč	-1 363 Kč	-956 Kč	-1 070 Kč
Náchod	163 Kč	15 Kč	10 Kč	-143 Kč	-229 Kč	-116 Kč	-50 Kč
PRŮMĚR	-258 Kč	-352 Kč	-290 Kč	-537 Kč	-599 Kč	-456 Kč	-415 Kč

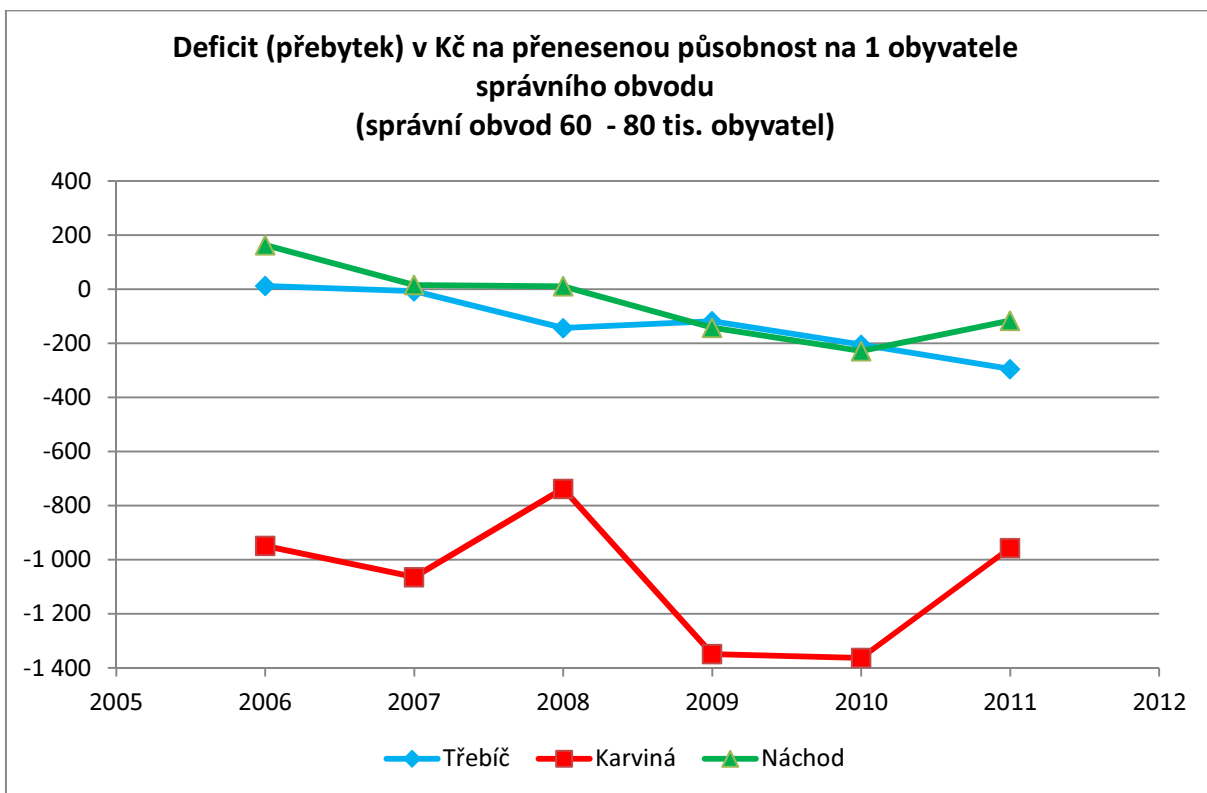
Z grafů obrázků 18 a 19 je patrné, že i v této velikostní kategorii můžeme sledovat značný rozdíl mezi ukazateli Moravskoslezské Karviné a druhými dvěma obcemi. Třebíč a Náchod mají velice podobný trend vývoje p_t i deficitu na 1 obyvatele (konkrétní hodnoty obsahuje tabulka 31 a 32). Karviná má deficit na 1 obyvatele v průměru -1070 Kč/obyv./rok a p_t dosahuje výše $-6,69\%$. Jak bylo zmíněno výše, je zde patrný rozdíl mezi Moravskoslezským krajem a ostatními kraji ČR (podrobnější analýza této domněnky bude provedena dále – kapitola 4.3.). Vzhledem k výše uvedenému není překvapivá ani skutečnost, že Karviná patří mezi 23,33 % nedostatečně financovaných obcí. Průměrná hodnota financování 93,99 % by sice měla ukazovat na nedostatečné financování této kategorie, ale vzhledem k tomu, že obec Třebíč i obec Náchod dosahují v podstatě 100 % financování PP ze strany státu (tabulka 33), může být konstatováno, že je financování této velikostní kategorie dostatečné.

Tabulka 32: Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 60 – 80 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

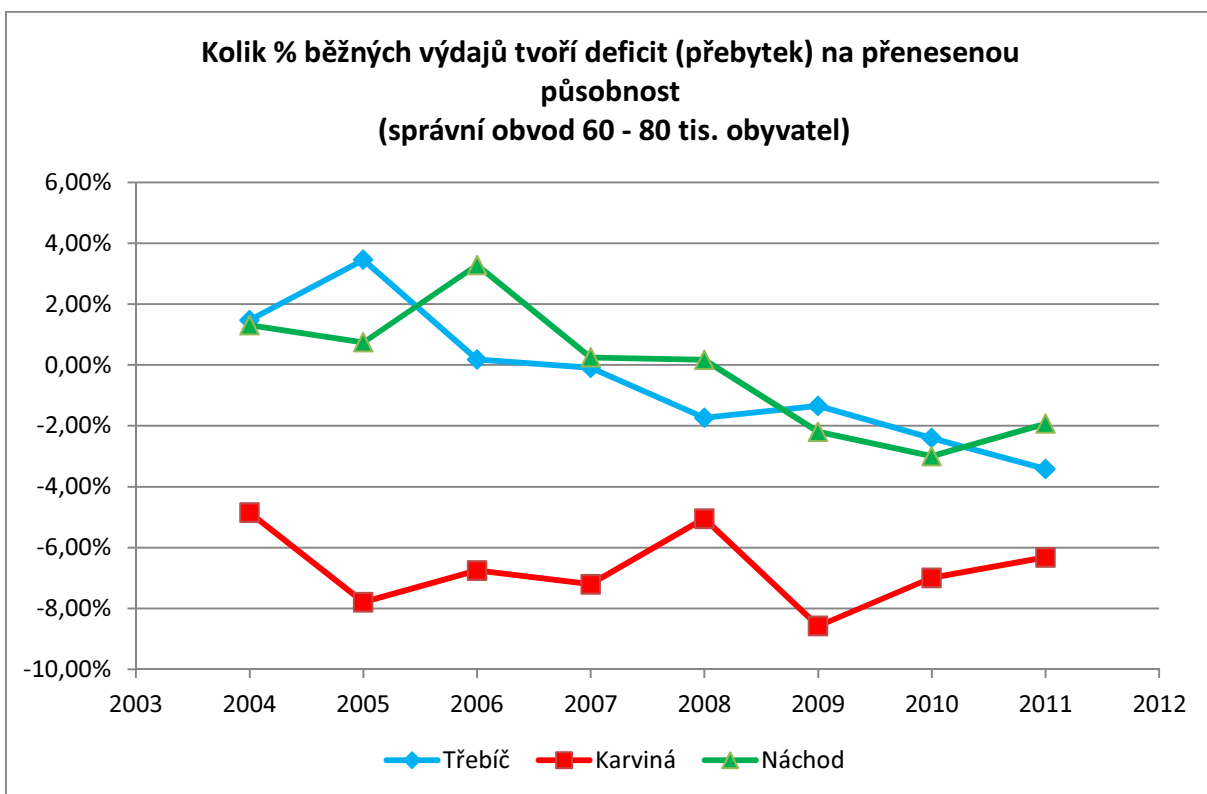
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Třebíč	1,47%	3,45%	0,18%	-0,09%	-1,73%	-1,35%	-2,40%	-3,42%	-0,49%
Karviná	-4,85%	-7,79%	-6,75%	-7,20%	-5,05%	-8,57%	-6,99%	-6,32%	-6,69%
Náchod	1,30%	0,74%	3,28%	0,25%	0,17%	-2,20%	-2,99%	-1,93%	-0,17%
PRŮMĚR	-0,69%	-1,20%	-1,10%	-2,35%	-2,21%	-4,04%	-4,13%	-3,89%	-2,45%

Tabulka 33: Podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost (správní obvod 60 – 80 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Třebíč	105,63%	108,87%	100,48%	99,78%	96,31%	97,08%	94,94%	92,38%	99,43%
Karviná	85,23%	81,07%	82,48%	81,82%	87,07%	76,72%	77,74%	84,39%	82,07%
Náchod	104,63%	101,93%	109,05%	100,48%	100,31%	95,95%	94,78%	96,68%	100,48%
PRŮMĚR	98,49%	97,29%	97,34%	94,03%	94,56%	89,92%	89,15%	91,15%	93,99%

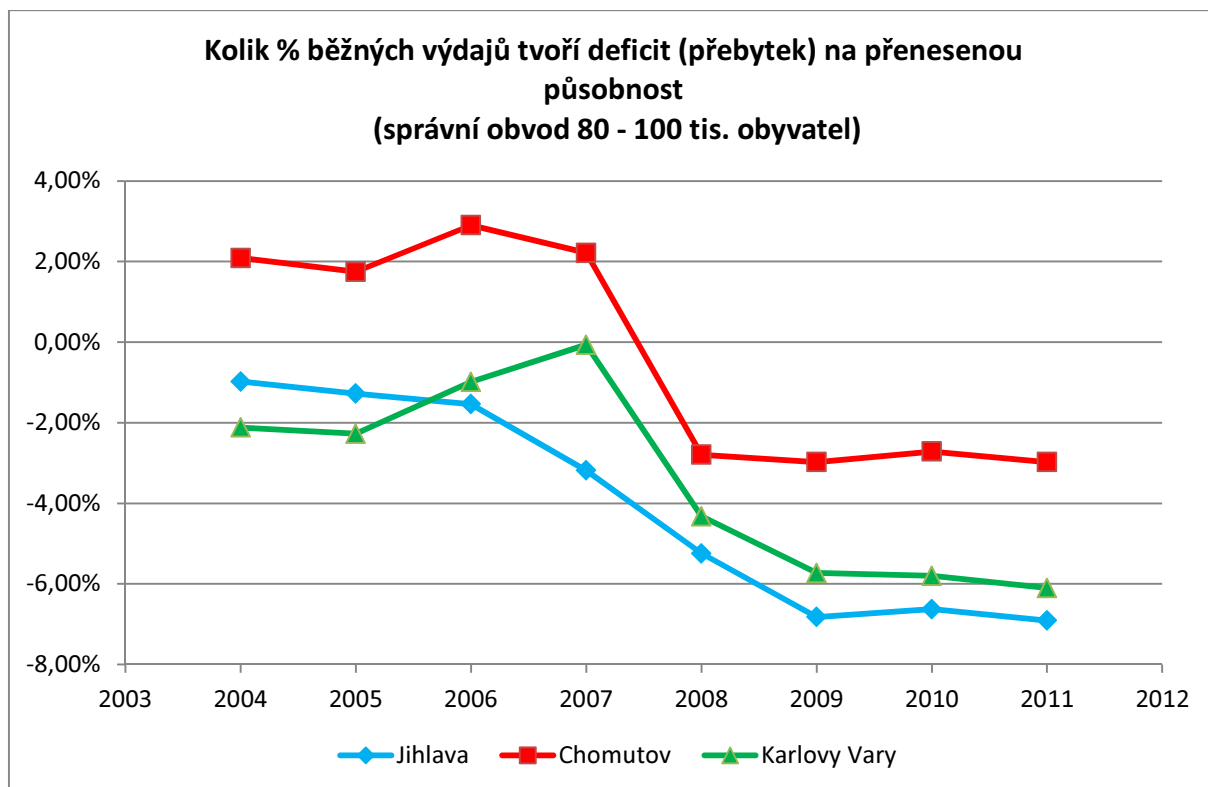
Obrázek 18: Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 60 – 80 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

Obrázek 19: Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 60 – 80 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

4.1.9 Správní obvod 80 – 100 tisíc obyvatel

Analýza správních obvodů 80 – 100 tisíc obyvatel byla provedena na základě detailní analýzy obcí Jihlava (kraj Vysočina), správní obvod téměř 100 tisíc obyvatel, Chomutov (Ústecký kraj), v jehož správním obvodu žije přes 80 tisíc obyvatel. Posledním zástupcem této velikostní kategorie je lázeňské město Karlovy Vary (Karlovarský kraj), které má ve správním obvodu necelých 90 tisíc obyvatel.

Obrázek 20: Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 80 – 100 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

V této velikostní kategorii mají všechny tři obce velice podobné celkové výdaje připadající na rozpočtové období, přesto obec Chomutov dosahuje v obou sledovaných charakteristikách lepších hodnot, než zbylé dvě obce (grafy obrázek 20 a 21). Je to dáno faktem, že Chomutov v letech 2004 – 2006 dostal ze státního rozpočtu dotaci, která byla přibližně o 100 milionu větší než dotace pro Jihlavu, respektive Karlovy Vary. Po roce 2006 byly dotace poskytnuté obcím srovnatelné. Potom pro Chomutov hrál nejmenší správní obvod ze sledovaných obcí, s tím související nižší mzdové a ostatní náklady na přenesenou působnost.

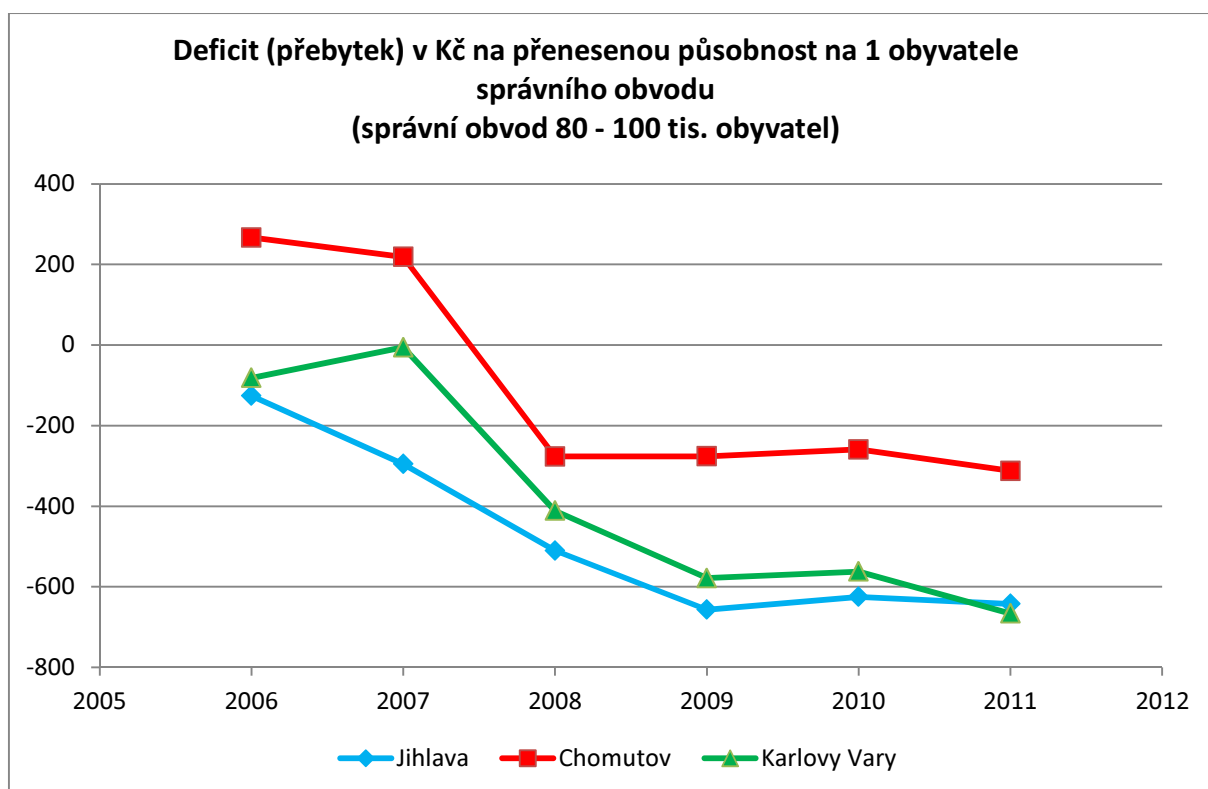
Obce Karlovy Vary a Jihlava mají ve sledovaných ukazatelích velice podobné průměrné i průběžné výsledky a i celkový vývoj (tabulky 34, 35, 36). Z hlediska procentního profinancování PP je potom obec Jihlava s hodnotou 89,59 % těsně mezi sedmi nedostatečně

financovanými obcemi, obec Karlovy Vary těsně nad touto hranicí 90,16 %, takže ani zde nemůžeme mluvit o dostatečném financování. Vzhledem k výše uvedenému není překvapivý závěr, že se obce velikostní kategorie 80 – 100 tisíc obyvatel s průměrnou hodnotou financování 93,10 % nezařadí mezi dostatečně financované obce z pohledu PP.

Tabulka 34: Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 80 – 100 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Jihlava	-0,98%	-1,28%	-1,54%	-3,19%	-5,25%	-6,82%	-6,63%	-6,91%	-4,07%
Chomutov	2,09%	1,75%	2,90%	2,22%	-2,79%	-2,98%	-2,71%	-2,98%	-0,31%
Karlovy Vary	-2,12%	-2,27%	-0,99%	-0,06%	-4,32%	-5,73%	-5,80%	-6,10%	-3,42%
PRŮMĚR	-0,34%	-0,60%	0,13%	-0,34%	-4,12%	-5,18%	-5,05%	-5,33%	-2,60%

Obrázek 21: Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 80 – 100 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

Tabulka 35: Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 80 – 100 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

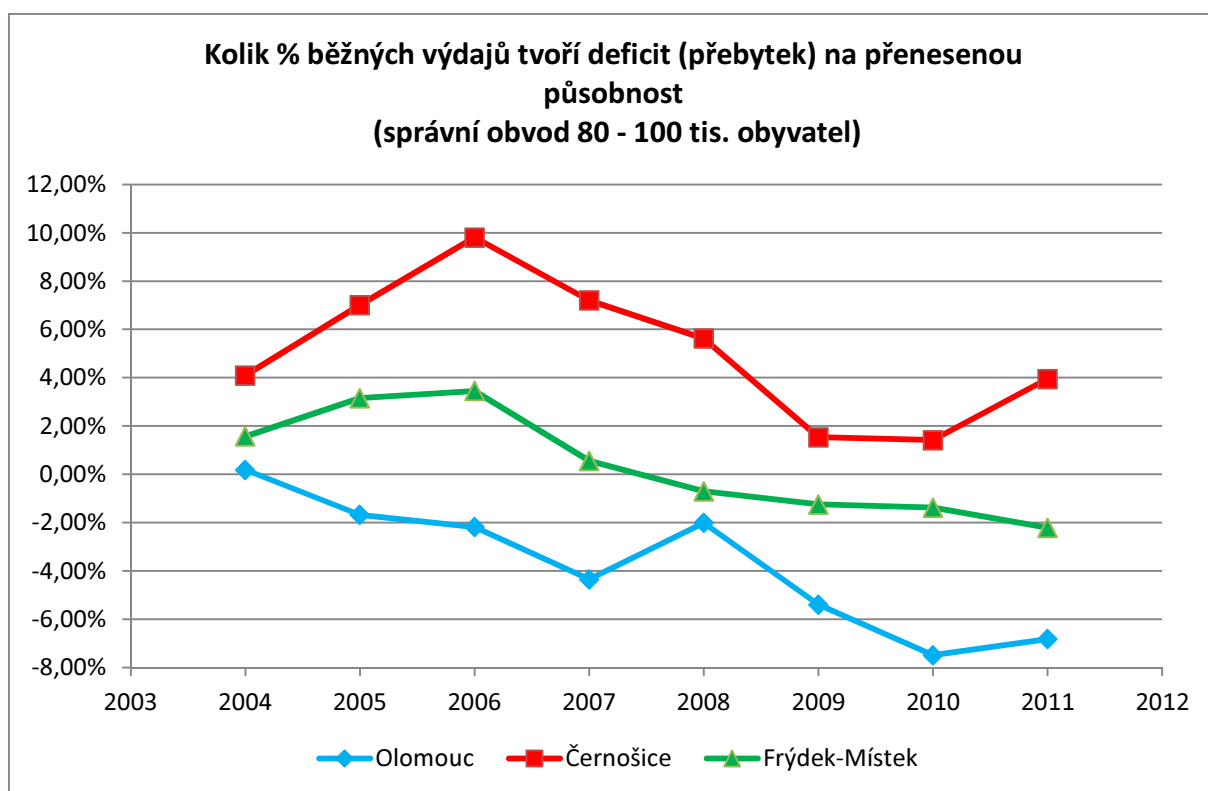
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Jihlava	-126 Kč	-295 Kč	-510 Kč	-657 Kč	-625 Kč	-643 Kč	-476 Kč
Chomutov	267 Kč	219 Kč	-277 Kč	-276 Kč	-259 Kč	-312 Kč	-106 Kč
Karlovy Vary	-82 Kč	-6 Kč	-411 Kč	-579 Kč	-562 Kč	-667 Kč	-384 Kč
PRŮMĚR	20 Kč	-27 Kč	-399 Kč	-504 Kč	-482 Kč	-540 Kč	-322 Kč

Tabulka 36: Podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost (správní obvod 80 – 100 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Jihlava	95,35%	95,46%	94,73%	91,89%	86,60%	83,67%	84,93%	83,98%	89,58%
Chomutov	107,16%	104,71%	107,72%	105,84%	92,93%	92,59%	93,41%	92,10%	99,56%
Karlovy Vary	91,60%	92,50%	96,60%	99,81%	88,19%	84,18%	85,36%	83,03%	90,16%
PRŮMĚR	98,03%	97,56%	99,68%	99,18%	89,24%	86,81%	87,90%	86,37%	93,10%

4.1.10 Správní obvod nad 100 tisíc obyvatel

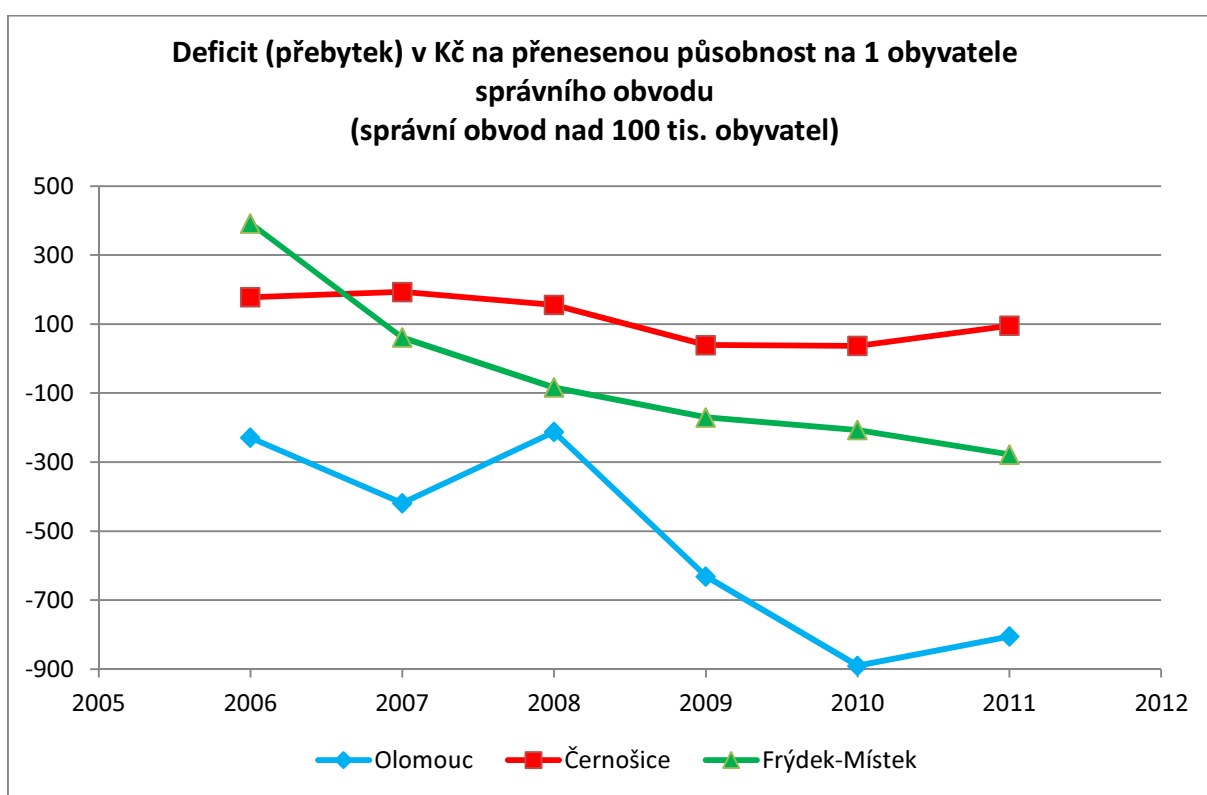
Mezi obce s nejpočetnějšími správními obvody byly v rámci analýzy zařazeny obce Olomouc (Olomoucký kraj), který má 160 tisíc obyvatel, obec Černošice (Středočeský kraj) se správním obvodem v rozmezí 105 až 120 tisíc obyvatel. Třetí obci této velikostní kategorie je Moravskoslezský Frýdek-Místek, který má ve svém obvodu 110 tisíc obyvatel.

Obrázek 22: Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod nad 100 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

Mezi obcemi nad 100 tisíc obyvatel jsou značené rozdíly. Největší pozornost si zasluhuje obec s rozšířenou působností Černošice, která dosahuje nejlepších výsledků za celé sledované období, ve všech charakteristikách (obrázky 22 a 23). V průběhu sledovaných let je obec Černošice vždy v kladných číslech z pohledu financování přenesené působnosti. Tato skutečnost je způsobena především tím, že obec Černošice má celkové mzdové náklady daleko nižší než obce Olomouc a Frýdek-Místek. Výše těchto mzdových nákladů se pohybuje

kolem 60 milionů v letech 2004 až 2006, což jsou roční mzdové náklady srovnatelné s obcemi velikostní kategorie 40 – 50 tisíc obyvatel. V letech 2007 – 2011 potom kolem 90 milionů, což můžeme srovnat s obcemi velikostních kategorií 50 – 60 tisíc a 60 – 80 tisíc. Je tedy zřejmé, že pokud má obec Černošice takto nízké náklady a dotace ze státního rozpočtu srovnatelné (respektive vyšší) než ostatní dvě obce této kategorie, může dosahovat nadprůměrných výsledků. Vyšší dotace za státního rozpočtu jsou zřejmě především v letech 2006 – 2011, kdy byla obec Černošice zařazena v příloze zákona o státním rozpočtu jako obec se zvláštním postavením, a k dotaci poskytnuté dle výpočtu uvedeného v podkapitole 3.4.2, dostala navíc dotaci 4 470 867 Kč v letech 2009 – 2011, 4 370 349 Kč v roce 2008, 4 243 057 Kč v roce 2007 a 4 208 340 Kč v roce 2006.

Obrázek 23: Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod nad 100 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

Obec Frýdek-Místek, která leží v Moravskoslezském kraji, který je znám svojí dlouhodobě vysokou nezaměstnaností, prošel sledovanými charakteristikami v celku dobře, p_i je průměrně 0,40 % (tabulka 37) a náklady na 1 obyvatele za rok ve výši –48 Kč/rok (tabulka 38), celkové profinancování přenesené působnosti ve výši 101,73 % (tabulka 39).

Nejhůře z této velikostní kategorie dopadla obec Olomouc, která je sedmou obcí, kterou můžeme s průměrnou hodnotou 88,02 % (tabulka 39), zařadit mezi obce s nedostatečnými finančními prostředky na výkon přenesené působnosti.

Tabulka 37: Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod nad 100 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Olomouc	0,19%	-1,68%	-2,18%	-4,35%	-2,01%	-5,40%	-7,49%	-6,82%	-3,72%
Černošice	4,09%	7,01%	9,81%	7,20%	5,63%	1,54%	1,41%	3,95%	5,08%
Frydek-Místek	1,57%	3,15%	3,45%	0,56%	-0,71%	-1,25%	-1,38%	-2,22%	0,40%
PRŮMĚR	1,95%	2,83%	3,69%	1,14%	0,97%	-1,70%	-2,49%	-1,70%	0,59%

Tabulka 38: Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod nad 100 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Olomouc	-229 Kč	-419 Kč	-213 Kč	-632 Kč	-890 Kč	-806 Kč	-531 Kč
Černošice	178 Kč	194 Kč	156 Kč	39 Kč	37 Kč	96 Kč	117 Kč
Frydek-Místek	392 Kč	61 Kč	-84 Kč	-171 Kč	-207 Kč	-278 Kč	-48 Kč
PRŮMĚR	114 Kč	-55 Kč	-47 Kč	-254 Kč	-353 Kč	-329 Kč	-154 Kč

Tabulka 39: Podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost (správní obvod nad 100 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
Olomouc	100,81%	93,58%	91,52%	87,32%	93,85%	81,81%	76,90%	78,39%	88,02%
Černošice	109,89%	116,16%	120,51%	111,06%	108,42%	102,13%	101,97%	105,60%	109,47%
Frydek-Místek	106,78%	110,79%	113,86%	101,77%	97,71%	95,42%	94,74%	92,78%	101,73%
PRŮMĚR	105,83%	106,84%	108,63%	100,05%	99,99%	93,12%	91,20%	92,26%	99,74%

4.2 Dostatečnost profinancování – detailnější rozbor

Vzhledem ke skutečnosti, že součástí příspěvku, který obce ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu dostávají, jsou i jiné příspěvky než samotný příspěvek na výkon přenesené působnosti, jsou výše uvedené výpočty mírně zkreslené. Na charakteristice, která nejvíce vypovídá o skutečném profinancování nákladů na přenesenou působnost příslušnými příjmy, provedeme srovnání, ve kterém tuto skutečnost zohledníme. Součástí přílohy zákona o státním rozpočtu na dané rozpočtové období je vždy také tabulka „finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích“. V této tabulce jsou za jednotlivé kraje vyčísleny všechny příspěvky jdoucí obcím ze státního rozpočtu. V letech 2004 – 2006 je součástí celkového příspěvku mimo příspěvku na výkon přenesené působnosti také dotace na domovy důchodců, dotace na ústavy sociální péče, příspěvek na školství, dotace na vybraná sociální zařízení, dotace na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů [30, 33, 35]. Od roku 2007 až po rok 2011 je součástí tohoto příspěvku už pouze příspěvek na školství, dotace na vybraná zdravotnická zařízení, dotace na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů a samozřejmě příspěvek na výkon přenesené působnosti [28, 29, 31, 32, 34]. V příloze E je vyčíslen podíl, který tvoří příspěvek na výkon přenesené působnosti v jednotlivých letech. Vzhledem k tomu, že v letech 2004

a 2005 je v příloze zákona o státním rozpočtu na daný rok uvedena přesně výše příspěvku na přenesenou působnost analyzovaných obcí, bude tato analýza provedena od roku 2006 do roku 2011. V těchto letech bude proveden přepočítání zmiňované charakteristiky takovým způsobem, že přijaté dotace vstupující do podílu na příjmové stránce budou vynásobeny koeficientem q. Koeficient q je podílem příspěvku na přenesenou působnost na celkové dotaci přijaté ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu (tabulka 40). Koeficient q je pro daný rok vypočítán jako průměr podílu příspěvku na výkon státní správy na celkovém příspěvku přijatém obcemi v rámci souhrnného dotačního vztahu jednotlivých krajů.

Tabulka 40: Koeficient q (vlastní zpracování)

rok	q
2006	0,7145
2007	0,8090
2008	0,8090
2009	0,8153
2010	0,8461
2011	0,8206

Přepočítání dotací a tím i celkového profinancování za jednotlivé obce v letech 2006 až 2011 je proveden v příloze F. Porovnáme-li souhrnné tabulky (tabulka 41 a tabulka 42), můžeme vidět, že opravdu v předcházející analýze došlo k nahodnocení. Zatímco v souhrnné analýze bez zohlednění dalších příspěvků je průměrné profinancování výdajů souvisejících s přenesenou působností 95,13 %, po zohlednění této skutečnosti je to 78,08 %.

Tabulka 41: Souhrnné výsledky – financování PP dle analýzy, 2006 -2011, (vlastní zpracování)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
do 15 tis.	100,69%	100,87%	98,50%	100,51%	98,83%	97,59%	101,01%
15 - 20 tis.	94,17%	93,97%	93,23%	90,03%	93,18%	91,74%	94,82%
20 - 25 tis.	102,63%	99,88%	96,34%	94,73%	93,86%	94,36%	99,97%
25 - 30 tis.	99,53%	98,55%	98,04%	97,25%	97,12%	94,37%	98,29%
30 - 40 tis.	101,17%	96,86%	93,12%	90,80%	92,63%	90,29%	94,76%
40 - 50 tis.	98,97%	104,59%	98,26%	94,15%	97,40%	93,79%	102,45%
50 - 60 tis.	89,72%	93,81%	93,22%	89,35%	91,50%	87,86%	90,75%
60 - 80 tis.	97,34%	94,03%	94,56%	89,92%	89,15%	91,15%	93,99%
80 - 100 tis.	99,68%	99,18%	89,24%	86,81%	87,90%	86,37%	93,10%
nad 100 tis.	108,63%	100,05%	99,99%	93,12%	91,20%	92,26%	99,74%
PRŮMĚR	99,25%	98,18%	95,45%	92,67%	93,28%	91,98%	96,89%

Tabulka 42: Souhrnné výsledky – financování PP s koeficientem q, 2006 -2011, (vlastní zpracování)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
do 15 tis.	74,36%	83,02%	81,16%	82,97%	84,45%	81,08%	81,17%
15 - 20 tis.	70,59%	78,06%	77,67%	74,92%	79,99%	76,45%	76,28%
20 - 25 tis.	75,99%	82,18%	79,27%	78,18%	80,11%	78,21%	78,99%
25 - 30 tis.	74,11%	81,71%	81,15%	80,77%	83,16%	78,67%	79,93%
30 - 40 tis.	75,77%	80,17%	77,06%	75,18%	79,18%	74,98%	77,06%
40 - 50 tis.	74,38%	86,41%	81,24%	78,02%	83,30%	78,03%	80,23%
50 - 60 tis.	68,62%	78,02%	77,61%	74,56%	78,74%	73,71%	75,21%
60 - 80 tis.	71,57%	77,68%	78,07%	74,38%	76,24%	75,74%	75,61%
80 - 100 tis.	75,53%	82,61%	74,23%	72,18%	75,39%	72,08%	75,34%
nad 100 tis.	83,82%	83,79%	83,79%	78,05%	78,72%	77,54%	80,95%
PRŮMĚR	74,47%	81,36%	79,13%	76,92%	79,93%	76,65%	78,08%

4.3 Souhrnné výsledky analýzy

Jak mohlo vyplynout už z předchozího textu, vývoj jednotlivých obcí z hlediska dostatečnosti financování výkonu státní správy je odlišný. Kdybychom výsledky jednotlivých analýz shrnuli pouze do tabulky, která by obsahovala průměry za jednotlivé správní obvody (tabulka 43), dojde ke smazání většiny rozdílů mezi jednotlivými vývoji. Směrodatná odchylka však bude tak vysoká (průměrně 105 Kč/obyv./rok), že se z prezentovaných výsledků vytratí jakýkoliv vypovídající hodnota.

Tabulka 43: Průměrné hodnoty deficitu (přebytku) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu, (vlastní zpracování)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	PRŮMĚR
do 15 tis.	34	31	-84	19	-77	-133	-35
15 - 20 tis.	-186	-244	-291	-441	-315	-380	-309
20 - 25 tis.	72	-7	-171	-258	-297	-269	-155
25 - 30 tis.	-17	-57	-82	-111	-103	-213	-97
30 - 40 tis.	28	-133	-268	-362	-293	-418	-241
40 - 50 tis.	-30	145	-62	-239	-107	-248	-90
50 - 60 tis.	-243	-228	-271	-400	-391	-480	-336
60 - 80 tis.	-258	-352	-290	-537	-599	-456	-415
80 - 100 tis.	20	-27	-399	-504	-482	-540	-322
nad 100 tis.	114	-55	-47	-254	-353	-329	-154
PRŮMĚR	-47	-93	-197	-309	-302	-347	-216

V průběhu analýzy však vyvstala domněnka, že obce v Moravskoslezském kraji dosahují jiných hodnot ukazatelů, respektive trendů těchto ukazatelů, než ostatní obce v daném správním obvodu. Tato domněnka bude zkoumána na hladině významnosti 0,01 na základě reprezentativních výběrů obcí z Moravskoslezského kraje (Rýmařov, Kravaře, Bruntál,

Karviná, Frýdek-Místek) a obcí z kraje Vysočina (Náměšť nad Oslavou, Žďár nad Sázavou, Třebíč, Jihlava). Výpočet včetně ověření předpokladu pro provedení analýzy bude proveden v SW Statistica Cz (výsledky příloha D).

Analýza bude sledovat působení 3 faktorů na výše počítané charakteristiky. Faktory jsou počet obyvatel žijících ve správním obvodu dané obce, výše celkových běžných výdajů rozpočtu v daném roce a kraj, ve kterém se obec nachází. Na základě analýzy dojdeme k následujícím závěrům:

Vliv počtu obyvatel žijících ve správním obvodu obce na charakteristiku p_t (kolik % celkových běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost) nebyl prokázán, protože jak můžeme vidět v tabulce 44 hodnota $p = 0,146147$, je větší než hladina významnosti 0,01, což znamená, že hypotézu o rovnosti středních hodnot nezamítáme. Můžeme tedy konstatovat, že podíl deficitu (přebytku) na přenesenou působnost na celkových běžných výdajích je stejný pro všechny velikostní kategorie správních obvodů.

Tabulka 44: Vliv počtu obyvatel správního obvodu na p_t , (vlastní zpracování)

Efekt	Jednorozměrné testy významnosti pro p_t (Tabulka1) Sigma-omezená parametrizace Dekompozice efektivní hypotézy				
	SČ	Stupně volnosti	PČ	F	p
Abs. člen	0,057195	1	0,057195	54,59924	0,000000
počet obyv.	0,004185	2	0,002092	1,99752	0,146147
Chyba	0,053425	51	0,001048		

Jak je vidět v tabulce 45, nemůže být řeč ani o vlivu celkových běžných výdajů na p_t . I zde je $p (0,043628) > 0,01$, tudíž hypotézu o rovnosti středních hodnot nezamítáme, z čehož vyplývá, že celkové běžné výdaje rozpočtu pro dané rozpočtové období neovlivňují podíl deficitu (přebytku) na přenesenou působnost na celkových běžných výdajích.

Tabulka 45: Vliv celkových běžných výdajů na p_t , (vlastní zpracování)

Efekt	Jednorozměrné testy významnosti pro p_t (Tabulka1) Sigma-omezená parametrizace Dekompozice efektivní hypotézy				
	SČ	Stupně volnosti	PČ	F	p
Abs. člen	0,051102	1	0,051102	52,08896	0,000000
celkové výdaje	0,008557	3	0,002852	2,90739	0,043628
Chyba	0,049053	50	0,000981		

Naproti tomu, jak můžeme vidět v tabulce 46, byl prokázán vliv kraje na p_t . Hodnota p v tomto případě dosahuje $0,006425 < 0,01$ proto hypotézu o rovnosti středních hodnot musíme zamítnout. Můžeme tedy tvrdit, že charakteristika p_t je různá pro obce z Moravskoslezského kraje a z kraje Vysočina.

Tabulka 46: Vliv kraje na p_t , (vlastní zpracování)

Efekt	Jednorozměrné testy významnosti pro p_t (Tabulka1) Sigma-omezená parametrizace Dekompozice efektivní hypotézy				
	SČ	Stupně volnosti	PČ	F	p
Abs. člen	0,052016	1	0,052016	54,23330	0,000000
kraj	0,007736	1	0,007736	8,06535	0,006425
Chyba	0,049874	52	0,000959		

Co se týká charakteristiky deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu, je zde možné sledovat podobné závěry jako u charakteristiky p_t . Ani v tomto případě nebyl prokázán vliv počtu obyvatel správního obvodu ($p 0,100535 > 0,01$, tabulka 47), ani vliv celkových běžných výdajů ($p 0,013060 > 0,01$ – tabulka 48). V obou případech hypotézu o rovnosti středních hodnot nezamítáme a můžeme říct, že daná charakteristika není ovlivněna ani jedním z těchto dvou faktorů. I v tomto případě však můžeme pozorovat vliv kraje ($p 0,003567 < 0,01$ – tabulka 49), takže v tomto případě dojde k zamítnutí hypotézy o rovnosti středních hodnot. Tudíž i na deficit (přebytek) na 1 obyvatele správního obvodu má vliv kraj, ve kterém se obec nachází, z čehož vyplývá, že pro dva sledované kraje (Moravskoslezský kraj a kraj Vysočina) je deficit na 1 obyvatele správního obvodu různý.

Tabulka 47: Vliv počtu obyvatel správního obvodu na deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu, (vlastní zpracování)

Efekt	Jednorozměrné testy významnosti pro Kč/obyv. (Tabulka1) Sigma-omezená parametrizace Dekompozice efektivní hypotézy				
	SČ	Stupně volnosti	PČ	F	p
Abs. člen	6028137	1	6028137	43,49097	0,000000
počet obyv.	666394	2	333197	2,40390	0,100535
Chyba	7068937	51	138607		

Tabulka 48: Vliv celkových běžných výdajů na deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu, (vlastní zpracování)

Efekt	Jednorozměrné testy významnosti pro Kč/obyv. (Tabulka1) Sigma-omezená parametrizace Dekompozice efektivní hypotézy				
	SČ	Stupně volnosti	PČ	F	p
Abs. člen	5497065	1	5497065	43,97774	0,000000
celkové výdaje	1485505	3	495168	3,96146	0,013060
Chyba	6249826	50	124997		

Tabulka 49: Vliv kraje na deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu, (vlastní zpracování)

Efekt	Jednorozměrné testy významnosti pro Kč/obyv. (Tabulka1) Sigma-omezená parametrizace Dekompozice efektivní hypotézy				
	SČ	Stupně volnosti	PČ	F	p
Abs. člen	5884738	1	5884738	46,65002	0,000000
kraj	1175711	1	1175711	9,32020	0,003567
Chyba	6559620	52	126147		

Poslední charakteristikou, u které budeme sledovat vliv jednotlivých faktorů, je podíl profinancování výdajů, které souvisejí s výkonem státní správy, příjmy na jejich krytí. Jak je vidět v tabulkách 50 – 52, p hodnota ve všech případech přesahuje hladinu významnosti 0,01. Můžeme tedy tvrdit, že pro všechny obce, bez ohledu na velikost jejich správního obvodu, velikosti celkových běžných výdajů i kraje, ve kterém se obec nachází, vychází podíl profinancování státní správy stejně. Což znamená, že právě využívaný systém výpočtu příspěvku na výkon státní správy je pro obce s přenesenou působností spravedlivý.

Tabulka 50: Vliv počtu obyvatel správního obvodu na podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost, (vlastní zpracování)

Efekt	Jednorozměrné testy významnosti pro P/V x 100 (Tabulka1) Sigma-omezená parametrizace Dekompozice efektivní hypotézy				
	SČ	Stupně volnosti	PČ	F	p
Abs. člen	42,33099	1	42,33099	7470,218	0,000000
počet obyv.	0,03207	2	0,01604	2,830	0,068302
Chyba	0,28900	51	0,00567		

Tabulka 51: Vliv celkových běžných výdajů na podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost, (vlastní zpracování)

Efekt	Jednorozměrné testy významnosti pro P/V x 100 (Tabulka1) Sigma-omezená parametrizace Dekompozice efektivní hypotézy				
	SČ	Stupně volnosti	PČ	F	p
Abs. člen	40,02201	1	40,02201	7563,974	0,000000
celkové výdaje	0,05652	3	0,01884	3,560	0,020578
Chyba	0,26456	50	0,00529		

Tabulka 52: Vliv kraje na podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost, (vlastní zpracování)

Efekt	Jednorozměrné testy významnosti pro P/V x 100 (Tabulka1) Sigma-omezená parametrizace Dekompozice efektivní hypotézy				
	SČ	Stupně volnosti	PČ	F	p
Abs. člen	45,78604	1	45,78604	8311,524	0,000000
kraj	0,03462	1	0,03462	6,284	0,015345
Chyba	0,28645	52	0,00551		

Závěrem lze uvést, že byla potvrzena domněnka, že kraj, ve kterém se obec nachází, má vliv na některé sledované charakteristiky, konkrétně na podíl deficitu (přebytku) na přenesenou působnost na celkové běžné výdaje a také na deficit (přebytek) na 1 obyvatele žijícího ve správním obvodu dané obce. Naproti tomu vliv ostatních faktorů prokázán nebyl, lze tedy tvrdit, že velikost správního obvodu ani velikost rozpočtu dané obce nijak neovlivňuje sledované charakteristiky.

ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo zhodnotit financování přenesené působnosti obcí s rozšířenou působností, respektive dostatečnost dotace poskytnuté na výkon státní správy. Protože obce nevedou odděleně účetnictví pro samostatnou a přenesenou působnost, není tedy možné z jejich rozpočtu dohledat konkrétní položku, kolik na přenesenou působnost v daném rozpočtovém období doplácí. Z tohoto důvodu byl vytvořen model, který danou problematiku osvětlil. Na základě metodiky ministerstva vnitra na stanovení předpokládaných nákladů na výkon státní správy byly za jednotlivé analyzované obce propočítány roční náklady vynaložené na výkon státní správy. Metodika se opírá o mzdové náklady jednotlivých obcí, proto byly z každého rozpočtu vyfiltrovány položky rozpočtové skladby, které v sobě mzdové náklady zahrnují. Protože obce s přenesenou působností nevykonávají jen přenesenou působnost, ale také samostatnou působnost, byli dotázáni tajemníci několika obcí, kteří vyčíslili procentuální poměr zaměstnanců (úvazků) vykonávajících na jejich úřadě přenesenou (respektive samostatnou působnost). Tímto koeficientem byly z celkových mzdových nákladů každé obce spočítány mzdové náklady na výkon státní správy. Ke mzdovým nákladům byly připočítány režijní náklady, které dle metodiky tvoří 0,43 násobek mzdových nákladů na přenesenou působnost a všechny vyplacené sociální dávky v daném roce. Tyto celkové výdaje byly odečteny celkových příjmů na přenesenou působnost. Rozdílem příjmů a výdajů na přenesenou působnost byl získán deficit (přebytek) finančních prostředků na výkon státní správy. Protože byly analyzovány obce s různě velkými rozpočty a různými správními obvody, absolutní hodnotu deficitu (přebytku) na přenesenou působnost mezi obcemi nelze vzájemně porovnávat. Z tohoto důvodu byly vytvořeny tři charakteristiky, podle kterých bylo možné obce mezi sebou vzájemně srovnat. Deficit na přenesenou působnost byl přepočítán na jednoho obyvatele žijícího ve správním obvodu dané obce. Druhou charakteristikou umožňující srovnání je podíl deficitu na přenesenou působnost na celkových běžných výdajích rozpočtu dané obce za kalendářní rok. Poslední charakteristiku tvořil podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost.

Na základě těchto charakteristik byly vzájemně porovnávány obce patřící do dané velikostní kategorie. Vytvoření velikostních kategorií bylo důležité z toho důvodu, že nejmenší správní obvod má necelých 10 tisíc obyvatel, naproti tomu největší analyzovaný správní obvod skýtá přes 160 tisíc obyvatel. Na základě poznatků o srovnávání obcí v rámci dané velikostní kategorie byla provedena statistická analýza, která odpověděla na otázky, zda velikost správního obvodu, celkové výdaje rozpočtu nebo kraj, ve kterém se obec nachází,

ovlivňuje některou ze zmiňovaných charakteristik. Na základě statistické analýzy bylo vyhodnoceno, že na podíl deficitu na přenesenou působnost k celkovým běžným výdajům rozpočtu nemá vliv ani počet obyvatel správního obvodu, ani velikost celkových výdajů rozpočtu obce, pouze kraj, ve kterém se obec nachází. Na základě analýzy vybraného vzorku lze tedy z pohledu této charakteristiky konstatovat, že obce z různých krajů mají charakteristiku p_i různě velkou. Deficit na jednoho obyvatele žijícího ve správním obvodu dané obce byl ovlivněn také pouze krajem. I zde byl vyvozen závěr, že pro obce různých krajů je deficit (přebytek) na PP 1 obyvatele SO různý.

Charakteristikou, která nejvíce vypovídá o skutečném profinancování výdajů na přenesenou působnost, je podíl příjmů k výdajům. Ten nám říká, kolik procent výdajů na přenesenou působnost je kryto příjmy souvisejícími s výkonem státní správy. I u této charakteristiky byl pomocí statistické analýzy proveden vliv jednotlivých faktorů na výslednou výši ukazatele. Zde analyzovaný vzorek ukázal, že ani počet obyvatel SO, ani výše celkových běžných výdajů obce za dané rozpočtové období a v tomto případě ani kraj, nemají vliv na výši profinancování přenesené působnosti. Můžeme tedy konstatovat, že pro všechny obce v ČR je profinancování výdajů spojených s výkonem státní správy stejné, tudíž je nastavený systém spravedlivý.

Závěrem lze konstatovat, že obce s rozšířenou působností na výkon přenesené působnosti nedoplácí, respektive, že pouze 23,33 % z analyzovaných obcí lze označit za nedostatečně financované z hlediska přenesené působnosti. Problémem současného systému financování je však fakt, že dotace na výkon přenesené působnosti je poskytována formou neúčelové dotace. Stát tedy nesleduje konkrétní využití těchto prostředků, systém financování tedy postrádá zpětnou vazbu využívání těchto prostředků.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] BRŮNA, M. a kol. *Veřejná správa v České republice*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2005. 120 s. ISBN 80-238-4709-5.
- [2] Český statistický úřad. *Správní obvod obce s rozšířenou působností*. [online]. 2013. [cit 2013-21-03]. Dostupné na http://www.czso.cz/csu/rso.nsf/i/obce_s_rp
- [3] Český statistický úřad. *Územně analytické podklady ve vybraném SO ORP - vývoj stavových ukazatelů* [online]. 2013. [cit. 2013-06-08]. Dostupné na http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?cislotab=UAP6031UC_OR&kapitola_id=327&v_oa=tabulka&go_zobraz=1&aktualizuj=Aktualizovat&pro_1_76=6221
- [4] HAMERNÍKOVÁ, B., MAATYOVÁ, A. a kol. *Veřejné finance*. Praha: ASPI a.s., 2007. 364 s. ISBN 978-80-7357-301-0.
- [5] ePUSA.cz. *Elektronický portál územních samospráv* [online]. 2003 – 2013. [cit. 2013-05-20]. Dostupné na http://www.epusa.cz/index.php?platnost_k=0&jazyk=cz&sessID=0&zkratka=orp
- [6] KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou po 1. 1. 2003 včetně úplného znění obecního a krajského zřízení*. Praha: Linde Praha a.s., 2003. 237 s. ISBN 80-7201-403-X.
- [7] KOUDELKA, Z. *Samospráva*. Praha: Linde Praha, a.s., 2007. 397 s. ISBN: 978-80-7201-665-5.
- [8] MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha: Orac, s.r.o., 2000. 190 s. ISBN 80-86199-23-1.
- [9] Ministerstvo financí České republiky. *Metodika k výpočtu příspěvku na výkon státní správy* [online]. 2010. [cit 2013-03-21]. Dokument ve formátu pdf. Dostupné na <http://www.mvcr.cz/clanek/prispevek-na-vykon-statni-spravy-pro-rok-2012.aspx>
- [10] Ministerstvo vnitra České republiky. *Analýza aktuálního stavu veřejné správy* [online]. 2011. [cit. 2013-03-21]. Dokument ve formátu pdf. Dostupné na <http://www.mvcr.cz/clanek/analyza-aktualniho-stavu-verejne-spravy.aspx>
- [11] Ministerstvo vnitra České republiky. *Metodika stanovení plánovaných nákladů na výkon státní správy* [online]. 2007. [cit. 2013-06-08]. Dokument ve formátu pdf. Dostupné na [http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/\\$pid/CENMSFQN2NX8/\\$FILE/metod_stanoveni_planovanych_nakl_%20na_vykon_stspr%20.pdf](http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/$pid/CENMSFQN2NX8/$FILE/metod_stanoveni_planovanych_nakl_%20na_vykon_stspr%20.pdf)
- [12] NAHODIL, F. a kol. *Veřejné finance v České republice*. Plzeň: Aleš Čeněk s.r.o., 2009. 368 s. ISBN 978-80-7380-162-5.
- [13] NETOLICKÝ, M. *Rozpočty obcí v naší legislativě*. [online]. 2007. [cit. 2013-3-21]. Dokument ve formátu pdf. Dostupné na http://www.upol.cz/fileadmin/user_upload/PF-katedry/spravni-pravo/Ostatni/ROZPOCTY_OBCI.pdf

- [14] OUTRUSINOVÁ, M. KUBÍČKOVÁ, D. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011. 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.
- [15] PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vydání. Praha: Wolter Kluwer ČR, 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1
- [16] PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
- [17] PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: GRADA publishing, a.s., 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- [18] ŘÍPA, R., ŘEZÁČ, J. a kol. *Rozpočet obce* [online]. 2012. [cit 2013-02-09]. Dostupné na <http://www.rozpocetobce.cz/>
- [19] TOMÁNEK, P. *Role běžného a kapitálového rozpočtu územních samosprávných celků*. [online]. 2005. [cit. 2013-03-20]. Dokument ve formátu pdf. Dostupné na http://kvf.vse.cz/storage/1168948678_sb_tomanek.pdf
- [20] TOTH, P. a kol. *Analýza financování výkonu státní správy a samosprávy územních samosprávných celků, která poskytne relevantní množství dat pro přípravu nového zákona o RUD* [online]. Praha: VŠE, 2009. 628 s. Dokument ve formátu pdf. Dostupné na www.smscr.cz/content/soubory/RUD/00046_090216_analyza.pdf.
- [21] [Tplust.estranky.cz](http://www.tplust.estranky.cz). *Veřejná správa – periodizace vývoje veřejné správy v ČR + charakteristika jednotlivých etap* [online]. 2007. [cit. 2013-3-25]. Dostupné na <http://www.tplust.estranky.cz/clanky/seminarni-prace/periodizace-vyvoje-verejne-spravy-na-uzemi-cr-charakteristika-jednotlivych-etap>
- [22] VOLEK, P. PŘENOSIL, J. *Veřejná správa*. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2005. 161 s. ISBN 978-80-7157-847-5.
- [23] Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě.
- [24] Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.
- [25] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.
- [26] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.
- [27] Zákon č. 314/2002 Sb., stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a rozšířenou působností.
- [28] Zákon č. 360/2007 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2008.
- [29] Zákon č. 433/2010 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2011.
- [30] Zákon č. 457/2003 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2004.
- [31] Zákon č. 475/2008 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2009.
- [32] Zákon č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2010.

- [33] Zákon č. 543/2005 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2006.
- [34] Zákon č. 622/2006 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2007.
- [35] Zákon č. 675/2004 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2005.
- [36] ŽEHROVÁ, J. PFEIFEROVÁ, D. *Finance municipalit*. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2006. 122 s.
ISBN 978-80-213-1418-4.

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha A Koeficienty pro výpočet příspěvku na výkon státní správy
- Příloha B Velikost správního obvodu, rok 2011
- Příloha C Analýza vybraných obcí (CD)
- Příloha D Statistická analýza (CD)
- Příloha E Propočet koeficientu q (CD)
- Příloha F Dostatečnost profinancování přenesené působnosti 2006 – 2011 s využitím koeficientu q (CD)
- Příloha G Rozpočty analyzovaných obcí (CD)

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1:	Struktura běžného rozpočtu, [17]	20
Tabulka 2:	Struktura kapitálového rozpočtu, [17]	21
Tabulka 3:	Odvětvové třídění rozpočtové skladby, [23]	23
Tabulka 4:	Podrobné členění druhového třídění, [36]	24
Tabulka 5:	Třída 5 – Běžné výdaje, [23]	26
Tabulka 6:	Sazby příspěvku na výkon státní správy, 2004, [30]	28
Tabulka 7:	Sazby příspěvku na výkon státní správy, 2005, [35]	28
Tabulka 8:	Podíly přenesené a samostatné působnosti, (vlastní zpracování)	32
Tabulka 9:	Velikostní kategorie obcí, (vlastní zpracování)	35
Tabulka 10:	Kolik % celkových výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod do 15 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)	37
Tabulka 11:	Deficit (přebytek) v Kč na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod do 15 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)	37
Tabulka 12:	Podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost (správní obvod do 15 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)	37
Tabulka 13:	Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 15 – 20 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)	39
Tabulka 14:	Deficit (přebytek) v Kč na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 15 – 20 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)	40
Tabulka 15:	Podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost (správní obvod 15 – 20 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)	40
Tabulka 16:	Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 20 – 25 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)	41
Tabulka 17:	Deficit (přebytek) v Kč na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 20 – 25 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)	43
Tabulka 18:	Podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost (správní obvod 20 – 25 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)	43
Tabulka 19:	Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 25 – 30 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)	44
Tabulka 20:	Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 25 – 30 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)	45
Tabulka 21:	Podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost (správní obvod 25 – 30 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)	45
Tabulka 22:	Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 30 – 40 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)	46
Tabulka 23:	Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 30 – 40 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)	46
Tabulka 24:	Podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost (správní obvod 30 – 40 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)	48
Tabulka 25:	Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 40 – 50 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)	49
Tabulka 26:	Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 40 – 50 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)	49
Tabulka 27:	Podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost (správní obvod 40 – 50 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)	50
Tabulka 28:	Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 50 – 60 tis. obyvatel), (vlastní zpracování)	50

Tabulka 29:	Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 50 – 60 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	51
Tabulka 30:	Podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost (správní obvod 50 – 60 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	51
Tabulka 31:	Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 60 – 80 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	52
Tabulka 32:	Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 60 – 80 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	53
Tabulka 33:	Podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost (správní obvod 60 – 80 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	53
Tabulka 34:	Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 80 – 100 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	56
Tabulka 35:	Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 80 – 100 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	56
Tabulka 36:	Podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost (správní obvod 80 – 100 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	57
Tabulka 37:	Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod nad 100 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	59
Tabulka 38:	Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod nad 100 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	59
Tabulka 39:	Podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost (správní obvod nad 100 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	59
Tabulka 40:	Koeficient q (vlastní zpracování)	60
Tabulka 41:	Souhrnné výsledky – financování PP dle analýzy, 2006 -2011, (vlastní zpracování).....	60
Tabulka 42:	Souhrnné výsledky – financování PP s koeficientem q, 2006 -2011, (vlastní zpracování).....	61
Tabulka 43:	Průměrné hodnoty deficitu (přebytku) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu, (vlastní zpracování).....	61
Tabulka 44:	Vliv počtu obyvatel správního obvodu na p_t , (vlastní zpracování)	62
Tabulka 45:	Vliv celkových běžných výdajů na p_t , (vlastní zpracování).....	62
Tabulka 46:	Vliv kraje na p_t , (vlastní zpracování).....	63
Tabulka 47:	Vliv počtu obyvatel správního obvodu na deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu, (vlastní zpracování)	63
Tabulka 48:	Vliv celkových běžných výdajů na deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu, (vlastní zpracování).....	64
Tabulka 49:	Vliv kraje na deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu, (vlastní zpracování).....	64
Tabulka 50:	Vliv počtu obyvatel správního obvodu na podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost, (vlastní zpracování)	64
Tabulka 51:	Vliv celkových běžných výdajů na podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost, (vlastní zpracování)	65
Tabulka 52:	Vliv kraje na podíl příjmů k výdajům na přenesenou působnost, (vlastní zpracování).....	65

SEZNAM ILUSTRACÍ

Obrázek 1:	Struktura VS v ČR od roku 2003, [21].....	11
Obrázek 2:	Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod do 15 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	36
Obrázek 3:	Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod do 15 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	36
Obrázek 4:	Kolik % výdajů na PP je kryto příjmy na PP (správní obvod do 15 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	38
Obrázek 5:	Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 15 – 20 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	39
Obrázek 6:	Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 15 – 20 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	40
Obrázek 7:	Kolik % výdajů na PP je kryto příjmy na PP (správní obvod 15 – 20 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	41
Obrázek 8:	Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 20 – 25 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	42
Obrázek 9:	Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 20 – 25 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	42
Obrázek 10:	Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 25 – 30 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	44
Obrázek 11:	Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 25 – 30 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	45
Obrázek 12:	Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 30 – 40 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	46
Obrázek 13:	Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 30 – 40 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	47
Obrázek 14:	Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 40 – 50 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	48
Obrázek 15:	Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 40 – 50 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	49
Obrázek 16:	Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 50 – 60 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	51
Obrázek 17:	Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 50 – 60 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	52
Obrázek 18:	Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 60 – 80 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	54
Obrázek 19:	Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 60 – 80 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	54
Obrázek 20:	Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod 80 – 100 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	55
Obrázek 21:	Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod 80 – 100 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	56
Obrázek 22:	Kolik % běžných výdajů tvoří deficit (přebytek) na přenesenou působnost (správní obvod nad 100 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	57
Obrázek 23:	Deficit (přebytek) na přenesenou působnost na 1 obyvatele správního obvodu (správní obvod nad 100 tis. obyvatel), (vlastní zpracování).....	58

PŘÍLOHA A – KOEFICIENTY PRO VÝPOČET PŘÍSPĚVKU NA VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY

Tabulka 53: Koeficienty rok 2011, obce (s výjimkou obcí s rozšířenou působností), [29]

Rozsah působnosti	A	B	C
Základní působnost	51,61623651	1273345,195	0
Matriční působnost	188,1550315	7477287,323	5139,847748
Působnost stavebního úřadu	52,36425042	5839070,924	9503,536255
Působnost pověřeného obecního úřadu	62,8394353	10673207,72	12115,63996
Působnost obce s rozšířenou působností	3,256188813	4866317,543	29827,05584

Tabulka 54: Koeficienty rok 2011, obce s rozšířenou působností, [29]

	Kategorie obcí podle dosažené úrovně výkonu státní správy	A	B
1	Obce se základní působností (5004 obcí)	51,61623651	12684324,19
2	Obce s matričním úřadem (623 obcí)	188,1550315	48570595,28
3	Obce s působností stavebního úřadu (230 obcí)	52,36425042	22938153,03
4	Obce s pověřeným obecním úřadem (183 obcí)	62,83943530	36351461,19

Tabulka 55: Koeficienty rok 2010, obce (s výjimkou obcí s rozšířenou působností), [32]

Rozsah působnosti	A	B	C
Základní působnost	51,61623651	1273345,195	0
Matriční působnost	188,1550315	7477287,323	5139,847748
Působnost stavebního úřadu	52,36425042	5839070,924	9503,536255
Působnost pověřeného obecního úřadu	62,83943530	10673207,72	12115,63996
Působnost obce s rozšířenou působností	3,256188813	4866317,543	29827,05584

Tabulka 56: Koeficienty rok 2010, obce s rozšířenou působností, [32]

	Kategorie obcí podle dosažené úrovně výkonu státní správy	A	B
1	Obce se základní působností (5003 obcí)	51,61623651	13862920,28
2	Obce s matričním úřadem (622 obcí)	188,1550315	42014713,01
3	Obce s působností stavebního úřadu (230 obcí)	52,36425042	22938153,03
4	Obce s pověřeným obecním úřadem (183 obcí)	62,83943530	36351461,19

Tabulka 57: Koeficienty rok 2009, [31]

Rozsah působnosti	A	B	C
Obce	51,61623651	1273345,195	0
Obce s působností matričního úřadu	188,1550315	7477287,323	5139,847748
Obce s působností stavebního úřadu	52,36425042	5839070,924	9503,536255
Obce s pověřeným obecním úřadem	62,83943530	10673207,72	12115,63996
Obce s rozšířenou působností	3,256188813	4866317,543	29827,05584

Tabulka 58: Koeficienty rok 2008, [28]

Rozsah působnosti	A	B	C
Obce	51,61623651	1244216,387	0
Obce s působností matričního úřadu	188,1550315	7311355,770	5070,949279
Obce s působností stavebního úřadu	52,36425042	5708286,105	9361,712180
Obce s pověřeným obecním úřadem	62,83943530	10433872,48	11928,50171
Obce s rozšířenou působností	3,256188813	4744671,688	29326,76935

Tabulka 59: Koeficienty rok 2007, [34]

Rozsah působnosti	A	B	C
Obce	51,616236510	1209803,434	0
Obce s působností matričního úřadu	188,155031500	7111407,495	4966,297328
Obce s působností stavebního úřadu	52,364250420	5552016,681	9156,306432
Obce s pověřeným obecním úřadem	62,839435300	10101030,220	11615,940540
Obce s rozšířenou působností	3,256188813	4606707,284	28644,376090

Tabulka 60: Koeficienty rok 2006, [33]

Rozsah působnosti	A	B	C
Obce	58,08076607	884629,0817	0
Obce s působností matričního úřadu	84,33072140	3179164,788	5190,489868
Obce s působností stavebního úřadu	93,26794345	8091390,144	5190489868
Obce s pověřeným obecním úřadem	160,6099012	21606666,50	6865,980102
Obce s rozšířenou působností	3,581948538	4930050,265	19666,52935

PŘÍLOHA B – VELIKOST SPRÁVNÍHO OBVODU, ROK 2011

Obec s rozšířenou působností	Počet obyvatel správního obvodu
Brno	378 965
Ostrava	329 961
Plzeň	184 871
Olomouc	161 754
České Budějovice	154 786
Hradec Králové	145 280
Liberec	140 749
Pardubice	125 827
Černošice	124 799
Ústí nad Labem	120 259
Kladno	119 859
Frýdek-Místek	110 128
Teplice	107 646
Mladá Boleslav	107 403
Opava	101 874
Jihlava	99 345
Zlín	99 218
Prostějov	98 440
Haviřov	93 319
Brandýs nad Labem - Stará Boleslav	93 274
Znojmo	91 089
Uherské Hradiště	90 581
Karlovy Vary	89 409
Chrudim	83 022
Přerov	83 004
Chomutov	82 013
Tábor	80 641
Kolín	79 549
Děčín	78 569
Sokolov	77 923
Česká Lípa	76 623
Třebíč	75 888
Most	75 639
Šumperk	71 109
Příbram	70 166
Karviná	69 999
Kroměříž	69 961
Vsetín	66 901
Trutnov	64 499
Šlapanice	62 661
Náchod	61 687
Hodonín	61 437
Břeclav	59 797
Litoměřice	59 388
Říčany	58 177
Benešov	57 341
Beroun	57 162
Kyjov	55 963
Blansko	55 566

Rakovník	55 498
Třinec	55 393
Jablonec nad Nisou	54 710
Nýřany	53 365
Uherský Brod	53 233
Havlíčkův Brod	52 107
Písek	51 846
Vyškov	51 581
Boskovice	51 281
Cheb	50 992
Klatovy	50 799
Kutná Hora	49 269
Nový Jičín	48 345
Jičín	47 725
Jindřichův Hradec	47 634
Rokycany	47 613
Pelhřimov	45 318
Strakonice	45 199
Orlová	44 379
Kadaň	43 745
Louny	43 721
Mělník	43 323
Žďár nad Sázavou	43 244
Valašské Meziříčí	41 935
Krnov	41 816
Český Krumlov	41 664
Kopřivnice	41 408
Jeseník	40 486
Domažlice	40 212
Hlučín	40 178
Slaný	39 274
Litvínov	39 156
Veselí nad Moravou	39 117
Nymburk	38 974
Bruntál	38 235
Tachov	36 214
Velké Meziříčí	35 800
Rožnov pod Radhoštěm	35 406
Hustopeče	35 405
Otrokovice	34 885
Hranice	34 649
Rychnov nad Kněžnou	33 929
Zábřeh	33 735
Rumburk	33 646
Prachatice	33 485
Vysoké Mýto	32 625
Turnov	32 544
Roudnice nad Labem	32 245
Svitavy	31 801
Židlochovice	30 501
Kralupy nad Vltavou	30 429
Neratovice	30 417
Poděbrady	30 402

Tišnov	29 491
Žamberk	29 305
Bohumín	29 068
Ostrov	29 043
Hořovice	28 894
Vrchlabí	28 143
Lovosice	27 617
Dvůr Králové nad Labem	27 416
Žatec	27 218
Moravská Třebová	26 839
Litomyšl	26 783
Ústí nad Orlicí	26 717
Nový Bor	26 529
Český Těšín	26 310
Semily	26 241
Bílovec	25 958
Vlašim	25 795
Třeboň	25 089
Čáslav	25 064
Kostelec nad Orlicí	24 988
Frýdlant	24 865
Sušice	24 705
Rosice	24 671
Přelouč	24 648
Mariánské Lázně	24 405
Ivančice	24 037
Moravské Budějovice	23 945
Šternberk	23 708
Frýdlant nad Ostravicí	23 698
Litovel	23 688
Valašské Klobouky	23 656
Lanškroun	23 017
Uničov	22 882
Lysá nad Labem	22 876
Stod	22 713
Jablunkov	22 634
Jilemnice	22 560
Chotěboř	22 427
Kralovice	22 353
Sedlčany	22 259
Moravský Krumlov	22 199
Přeštice	22 147
Soběslav	22 127
Kuřim	21 845
Slavkov u Brna	21 819
Holešov	21 576
Tanvald	21 455
Hlinsko	21 349
Kravaře	21 293
Dobříš	21 237
Bílina	20 818
Varnsdorf	20 503
Bystřice nad Pernštejnem	20 359

Dobruška	20 169
Světlá nad Sázavou	20 136
Dačice	19 704
Polička	19 689
Kaplice	19 669
Mikulov	19 651
Nové Město na Moravě	19 472
Jaroměř	19 348
Český Brod	19 262
Luhačovice	19 104
Frenštát pod Radhoštěm	19 079
Mohelnice	18 714
Milevsko	18 614
Česká Třebová	18 583
Hořice	18 521
Trhové Sviny	18 488
Vimperk	17 596
Aš	17 592
Nový Bydžov	17 540
Odry	17 432
Humpolec	17 331
Holice	17 275
Stříbro	16 911
Vizovice	16 791
Broumov	16 782
Mnichovo Hradiště	16 333
Rýmařov	16 278
Bučovice	15 942
Podbořany	15 843
Bystřice pod Hostýnem	15 783
Lipník nad Bečvou	15 370
Nové Město nad Metují	14 389
Horšovský Týn	14 263
Týn nad Vltavou	14 030
Blatná	13 860
Vítkov	13 828
Kraslice	13 801
Náměšť nad Oslavou	13 497
Nová Paka	13 440
Pohořelice	13 295
Telč	13 257
Železný Brod	12 324
Votice	12 309
Horažďovice	12 118
Nepomuk	11 728
Vodňany	11 706
Blovice	11 697
Konice	11 099
Pacov	9 811
Králíky	8 931